

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 3-4 czerwca 2016 r.
na kierunku „filologia”
prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych,
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
o profilu ogólnoakademickim
realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych
w Wyższej Szkole Języków Obcych
im. Samuela Bogumiła Lindego w Poznaniu

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA
członkowie:

1. **prof. dr hab. Zenon Weigt**, ekspert PKA
2. **dr hab. Bożena Rozwadowska**, ekspert PKA
3. **mgr Karolina Martyniak**, ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
4. **Adrian Dułęba**, ekspert PKA ds. studentów

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *filologia* prowadzonym w Wyższej Szkole Języków Obcych im. Samuela Bogumiła Lindego w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Poprzednie akredytacje zakończyły się oceną pozytywną, tj.: 08.07.2010 r. (*I i II st. filologia angielska i germańska; I st. filologia hiszpańska i sinologia*), 16.06.2011 r. (*I st. filologia japońska i lingwistyka stosowana*). Uczelnia dostosowała się także do zaleceń, obejmując praktykami studentów wszystkich specjalności oraz odpowiednio zwiększając kadre nauczycieli akademickich, podnosząc współczynnik liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów z 1:50 na 1,47:50.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia			X		
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			X		

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

WSJO im. S.B. Lindego w odpowiedzi na raport z wizytacji wskazał na działania zmierzające do zniwelowania wskazanych w nim uchybień.

W odniesieniu do kryterium pierwszego WSJO przygotowała regulamin studiów umożliwiający zastosowanie procedury potwierdzania efektów uczenia się, a pozytywna opinia PKA zgodnie z art. 170e Ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym* uprawni ją do potwierdzania efektów uczenia się, opracowania i stosowania szczegółowych procedur. 29 czerwca 2016 roku Rada Programowa WSJO przyjęła uchwały w sprawie nowych programów studiów, uwzględniających wymagania *Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*. Jednocześnie w odniesieniu do kształcenia nauczycieli uczelnia wskazała na dodatkowe zajęcia odbywające się poza programem specjalności nauczycielskiej, w postaci indywidualnych spotkań z wykładowcami, dzięki którym były w pełni zrealizowane wymagania standardów kształcenia nauczycieli. Nieczytelność tego rozwiązania, może jednak utrudniać sytuację absolwentów uczelni na rynku pracy, w związku z czym należałoby rekomendować przygotowanie programu studiów specjalności nauczycielskiej, który nie budziłby wątpliwości w zakresie wypełniania standardów kształcenia. Ponadto uczelnia uściśliła zasady rekrutacji, którym głównym kryterium jest poziom znajomości języka obcego według ESOKJ oraz wprowadziła grupy lektoratowe wg poziomu zaawansowania językowego uczestników.

W odniesieniu do kryterium drugiego uczelnia załączyła uchwałę Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego nadającą jednemu z pracowników uczelni stopień doktora habilitowanego w zakresie filologii hiszpańskiej, tym samym WSJO spełniła odpowiednie minima kadrowe.

W odniesieniu do kryterium szóstego uczelnia załączyła dokumenty świadczące o uporządkowaniu dokumentacji konstytuującej system, wprowadzeniu procedury weryfikacji efektów kształcenia, modyfikacji i adaptacji programu kształcenia oraz uzasadniła trafność narzędzi diagnostycznych wynikających ze specyfiki kształcenia językowego w zakresie oceny nauczycieli akademickich przez studentów oraz wskazała na procedury związane z uwzględnianiem ich wyników, szerzej wskazała także na rolę Rzecznika Studenta w systemie wspierania studentów oraz wykazała, że zgodnie ze Statutem Uczelni studenci mają swoich przedstawicieli w Radzie Programowej WSJO.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Kryterium 1		X			
Kryterium 2		X			
Kryterium 6		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią

inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena
znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

WSJO posiada dwa dokumenty składające się na określenie misji i strategii uczelni. Przygotowany w 2012 roku materiał zatytułowany *Zgodnie z wymaganiami gospodarki opartej na wiedzy. Program rozwojowy Wyższej Szkoły Języków Obcych im. S.B. Lindego* oraz będącą jego rozwinięciem przyjętą *Uchwałą Rady Programowej nr 05/06/UR/2014* strategię na lata 2014-2020, w której zakłada się wszechstronne kształcenie filologiczne na kierunku filologia o profilu ogólnoakademickim w oparciu o nowoczesne techniki nauczania, doświadczenie i naukowy potencjał nauczycieli akademickich we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Obowiązująca w WSJO koncepcja kształcenia odpowiada wyżej zakreślonym celom strategicznym, co wyraża się w modułowej konstrukcji programu studiów dającym możliwość rozwoju studentów w zróżnicowanych subdyscyplinach filologicznych oraz kulturoznawczych, bardzo dobrej infrastrukturze dydaktycznej, tworzeniu warunków do

przygotowania studentów do pracy naukowej i publikowania ich dokonań w wydawanych przez uczelnię opracowaniach zwartych i czasopiśmie „Linguae Mundi”. Udział w kształtowaniu koncepcji studiów mają zarówno interesariusze zewnętrzni jak i wewnętrzni. Szkoła przedstawiła stosowne protokoły ze spotkań z interesariuszami, jak i uchwały samorządu studentów opiniujące programy studiów.

Zaproponowana przez uczelnię koncepcja studiów mieści się w kanonie wzorców krajowych kształcenia filologicznego z uwzględnieniem wzorców międzynarodowych wynikających ze współpracy z partnerskimi uczelniami europejskimi (m.in. Universidad de Almeria, Universidad de Cordoba, Universität Kassel, University of Hiddersfield) jak i pozaeuropejskimi (np. Communication University of China, Sichuan University), co widoczne jest w praktyce dydaktycznej zaobserwowanej podczas hospitowanych zajęć i w przyjętym modelu samooceny nauczycieli akademickich. Modułowa koncepcja studiów daje możliwość wprowadzania oryginalnych nowatorskich bloków tematycznych inspirowanych zarówno doświadczeniami zagranicznymi jak i potrzebami rynku pracy, tworząc jednocześnie ramy dla rozwijania koncepcji kształcenia i pozwala na realizację polityki jakości, polegającej na aktualizowaniu oferty dydaktycznej, w sposób uwzględniający najnowszy stan wiedzy oraz dostosowaniu wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych do wyzwań współczesnego życia gospodarczego i społecznego.

1.2.

Plany rozwoju kierunku zakładają dostosowanie kształcenia do zmian zachodzących w naukach filologicznych jak i zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Oferta kształcenia jest z założenia elastyczna, ukierunkowana na studenta, któremu ma dostarczać aktualnej i kompletnej wiedzy z zakresu kultury strefy wybranego obszaru językowego i zmian zachodzących w zakresie „żywego języka”, pokazując jednocześnie możliwości jej zastosowania w różnych dziedzinach życia i przygotowuje do podejmowania pracy zawodowej. Modułowa konstrukcja programu studiów pozwala na tworzenie nowych, wynikających z bieżących potrzeb bloków zajęć i wygaszanie lub modyfikację istniejących modułów. Uczelnia ściśle współpracuje ze środowiskiem społeczno-gospodarczym zarówno przez działania Biura Karier jak i protokolowane spotkania z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi przedsiębiorstwa o zróżnicowanej wielkości, różne gałęzie gospodarki, ale też i administracji. Poprzez zaangażowanie w organizację ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych uczelnia ma bardzo dobrą wiedzę o oczekiwaniach szkolnictwa w zakresie przygotowania filologicznego i metodycznego przyszłych nauczycieli. Zarówno postulaty pracodawców, jak i diagnoza wynikająca ze współpracy ze szkołami są uwzględniane w planach rozwoju kierunku. Uczelnia przedstawiła także uchwały Rady Studentów dotyczące wyrażenia opinii w sprawie projektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Wadą systemu jest brak uczestnictwa studentów w Radzie Programowej uczelni.

1.3.

Jednostka przyporządkowała kierunek *filologia* do obszaru i dziedziny nauk humanistycznych oraz wskazała dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia – językoznawstwo, literaturoznawstwo i kulturoznawstwo. Koncepcja, plany rozwoju kierunku oraz sformułowane dla niego efekty kształcenia zostały prawidłowo powiązane z odpowiadającymi im obszarami wiedzy i kształcenia oraz dyscyplinami wiedzy. Efekty kształcenia są właściwie powiązane z efektami obszarowymi odpowiadają przede wszystkim dyscyplinom językoznawstwo i literaturoznawstwo, które są uzupełnione o efekty z zakresu kulturoznawstwa. Są one zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscyplin, do których się odnoszą.

1.4.

Efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia zostały przyjęte *Uchwałą Rady Programowej nr 03/03/UR/2012*, a dla studiów drugiego stopnia *04/03/UR/2012*. Efekty kształcenia dla obu poziomów studiów wykazują całościowe spojrzenie i zakładają pogłębienie wiedzy i poszerzenie umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych na studiach pierwszego stopnia podczas studiów drugiego stopnia. Sformułowane przez uczelnię kierunkowe efekty kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia odnoszą się do wszystkich efektów kształcenia w zakresie nauk humanistycznych określonych w *Rozporządzeniu MNiSW w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku* (Dz.U. nr 253, poz. 1520) i są z nimi spójne i zapewniają realizację przyjętej koncepcji kształcenia i planów rozwoju kierunku. W ramach kierunku na studiach I stopnia prowadzone są specjalności filologiczne: *angielska, germańska, hiszpańska* (studia stacjonarne i niestacjonarne), *japońska, chińska i lingwistyka stosowana* (studia stacjonarne), a na studiach drugiego stopnia – *angielska i germańska* (studia stacjonarne i niestacjonarne), na których równolegle realizowane są wszystkie kierunkowe efekty kształcenia. Uczelnia poza przygotowaniem pedagogicznym nie oferuje w rzeczywistości modułów zawodowych. Ujęte w programie studiów moduły nazwane zawodowymi w istocie poszerzają wiedzę akademicką w zakresie wybranego języka lub kultury obszaru językowego i powinny być inaczej nazwane. Szczegółowe efekty kształcenia zdefiniowane dla poszczególnych modułów i przedmiotów oraz praktyk odpowiadają kierunkowym efektom kształcenia, są z nimi spójne i umożliwiają ich osiągnięcie. Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały, uwzględniający specyfikę kierunku *filologia*, dzięki czemu pozwalają na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji.

Liczba efektów kształcenia oraz określony w nich poziom wiedzy i umiejętności oraz kompetencji społecznych jest możliwy do osiągnięcia przez studentów i poddaje się weryfikacji. Przedstawione macierze potwierdzają realizację kierunkowych efektów kształcenia, choć system przyporządkowania efektów do poszczególnych modułów zajęć jest skomplikowany. Można postulować, jego uproszczenie. Efekty kształcenia uwzględniają możliwość uzyskania przez studentów pogłębionej wiedzy z zakresu zarówno znajomości studiowanego języka, jak i literatury, i kultury danego obszaru językowego, a także umożliwiają przygotowanie studentów studiów I stopnia w zakresie kompetencji i umiejętności do prowadzenia badań naukowych i uzyskania pogłębionych kompetencji i umiejętności w tym zakresie na studiach II stopnia. Przypisane do seminariów dyplomowych i prac dyplomowych efekty kształcenia uwzględniają wiedzę i umiejętności przygotowujące do samodzielnego analizowania i wnioskowania w zakresie wybranej dyscypliny dyplomowania.

WSJO w wyżej wymienionych uchwałach sformułowała te same kierunkowe efekty kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Uczelnia prowadzi kształcenie pedagogiczne w postaci wyodrębnionego modułu pedagogicznego, którego ukończenie jest możliwe wyłącznie w opcji dodatkowej, poza podstawowym programem studiów. Moduł ten w założeniu realizuje bezpośrednio efekty kształcenia sformułowane w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 roku* (Dz.U. z dn. 6 lutego 2012 r., poz. 131). Efekty kształcenia tego modułu są komplementarne w stosunku do efektów kształcenia sformułowanych dla kierunku, a uzyskane punkty ECTS realizowane są poza minimalną liczbą punktów niezbędną dla uzyskania właściwego dyplomu ukończenia studiów.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do przedmiotowych i kierunkowych efektów kształcenia za pośrednictwem wewnętrznej strony internetowej. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA przyznali jednak, że nie znają efektów kształcenia przypisanych do kierunku, nie korzystają także z kart przedmiotów, które zawierają odpowiednio przypisane efekty. Sylabusy mają nienowoczesną, mało czytelną formę graficzną, zawarte w nich informacje obciążone są licznymi skrótami i symbolami, których znaczenia studenci nie rozumieją. Np. tabela

informująca o sposobie sprawdzania efektów kształcenia wypełniona jest wyłącznie przy pomocy symboli: kolumna efekty kształcenia – sem. W01, sem. W02 itd..., kolumna treści kształcenia T1, T2 itd..., kolumna forma oceny - Of, Osp. W innych częściach sylabusu symbole te są co prawda wyjaśnione i odpowiadają im odpowiednie treści i efekty kształcenia, ale całość ma skomplikowany i nieczytelny układ. Każdy sylabus zakończony jest tabelą pokrycia treści kształcenia z przypisanymi do przedmiotu efektami kształcenia. Tabela ta jest przydatna jako narzędzie w procesie monitorowania jakości kształcenia w ramach wewnętrznego systemu, jednak z punktu widzenia studentów tylko dodatkowo obciąża sylabus niezrozumiałymi treściami.

Na każdym pierwszym zajęciu w semestrze nauczyciel akademicki informuje, jakie efekty zostaną uzyskane na jego przedmiocie. Praktyka ta została oceniona przez studentów pozytywnie.

1.5.

1.5.1.

W zakresie wyodrębnionego modułu przygotowującego do zawodu nauczyciela program studiów nie spełnia wszystkich wymagań *Rozporządzenia MNiSW w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 roku* w zakresie wymiaru liczby godzin zajęć dydaktycznych. Dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2015/2016 w zakresie ogólnego przygotowania psychologiczno-pedagogicznego oferuje on 30 godzin zajęć (zamiast 90) i w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego do nauczania na danym etapie edukacyjnym lub etapach edukacyjnych oferuje łącznie 60 godzin. Na dydaktykę ogólną (podstawy dydaktyki) przeznaczono 14 godzin zajęć (zamiast 30) i na dydaktykę przedmiotu na danym etapie edukacyjnym lub etapach edukacyjnych łącznie 70 godzin (zamiast 90). Okres realizacji wyszczególnionych w rozporządzeniu modułów 2 i 4 trwa cztery semestry i spełnia wymogi rozporządzenia. Program modułu przewiduje także zgodnie z rozporządzeniem zajęcia z zakresu higieny i emisji głosu oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Kształcenie w zakresie technologii informacyjnej realizowane jest w ramach programu kierunku *filologia*.

Praktyki przeprowadzane są w wymiarze 300 godzin w dwóch sekwencjach, w każdej wspólnej dla dwóch etapów kształcenia (I i II oraz III i IV). Obie sekwencje realizowane są w wymiarze 30 godzin przygotowania pedagogiczno-psychologicznego i 120 godzin przygotowania dydaktycznego, co odpowiada wymogom rozporządzenia.

1.5.2.

Treści programowe uwzględnione w programie studiów są spójne z efektami kształcenia określonymi dla kierunku. Charakteryzują się one kompleksowością, różnorodnością oraz uwzględniają aktualność w stosunku do rozwoju właściwych dla kierunku dyscyplin naukowych. Program kształcenia na poszczególnych specjalnościach umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Program studiów I stopnia został podzielony na wielopredmiotowe moduły, w ramach których realizowane są wyodrębnione główne treści kształcenia: 1) praktyczna nauka języka obcego 2) teoria i historia literatury właściwego obszaru językowego 3) realizacja i kultura tego obszaru 4) drugi język obcy 5) moduły specjalizacyjne i zawodowe. Na drugim stopniu studiów obok modułu praktycznej nauki języka obcego znajdują się seminaria dyplomowe i powiązane z nimi zajęcia merytoryczne w formie wykładów monograficznych i konwersatoriów specjalizacyjnych i zajęcia z zakresu metodologii badań. Założone treści kształcenia realizowane są również na seminariach dyplomowych, a tematyka prac licencjackich i magisterskich koresponduje z obszarami badawczymi, prowadzonymi w Uczelni,

mieszczącymi się w wymienionych dziedzinach nauk.

Realizacja programu obejmuje zarówno godziny kontaktowe realizowane na uczelni w postaci zajęć i konsultacji indywidualnych oraz pracę własną studenta. Przedmiotowe efekty kształcenia są okresowo aktualizowane z uwzględnieniem specyfiki kierunku, właściwości kształcenia językowego, zastosowania nowoczesnych metod dydaktycznych, aktualizowania wiedzy z zakresu badań literaturoznawczych, językoznawczych, kulturoznawczych, translatologicznych oraz orientowania się na oczekiwania środowiska zewnętrznego (lingwistyka stosowana, kształcenie nauczycieli, języki specjalistyczne). Forma, tematyka i metodyka prac dyplomowych jest zgodna ze stawianymi im wymaganiami i koncepcją kształcenia oraz efektami kształcenia, obszarem wiedzy, dziedziną i dyscyplinami nauki, do których odnoszą się efekty kształcenia. Treści programowe są spójne z treściami kształcenia przygotowującymi do zawodu nauczyciela.

1.5.3.

Na ocenianym kierunku zajęcia odbywają się w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów. Sylabusy przedmiotów nie wskazują na stosowane podczas nich metody dydaktyczne, ale w opinii studentów są one adekwatne do treści poruszanych w ramach przedmiotów i uwzględniają samodzielne uczenie się. Analiza sylabusów wskazuje jednak, że nie zawsze wskazane w nich metody dydaktyczne są dostosowane do efektów kształcenia, co wynika czasem z samej formy zajęć. Na przykład do zajęć *Historia literatury niemieckiej* realizowanych w formie wykładu, przypisano efekty kształcenia odnoszące się do umiejętności analizy tekstu literackiego, interpretacji w formie ustnej i pisemnej dzieła literackiego, prowadzenia dyskusji w grupie i pracy w grupie, w zakresie których metody podające należy uznać za nieskuteczne. Podobna sytuacja pojawia się w przypadku wielu innych zajęć w formie wykładu. Hospitowane zajęcia ćwiczeniowe wskazują na stosowanie kompleksowych, różnorodnych i aktywizujących studentów metod kształcenia, i wymagających od nich umiejętności samodzielnego uczenia się, w tym w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przygotowujących do prowadzenia badań naukowych. Na studiach I stopnia wspomniane metody umożliwiają studentom nabycie podstawowych umiejętności badawczych, takich jak formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań oraz na studiach II stopnia, umożliwiają udział w prowadzeniu badań, dając sposobność do bezpośredniego wykonywania prac badawczych przez studentów, głównie w ramach seminariów magisterskich. Uczelnia wskazała też na możliwość dostosowywania metod kształcenia do studentów niepełnosprawnych. Podstawową rolę w tym zakresie odgrywają indywidualne tutoriale. Analiza prac dyplomowych wskazuje, że przyjęte metody kształcenia na studiach I stopnia umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia przygotowujących do prowadzenia badań naukowych, a na studiach II stopnia uczestniczenie w nich. Poziom prac dyplomowych wskazuje także na trafność i skuteczność metod w sprawowaniu opieki nad studentami przygotowującymi prace licencjackie i magisterskie, i wykorzystanie najnowszych osiągnięć w dydaktyce szkoły wyższej.

1.5.4.

Punkty ECTS niezbędne do uzyskania założonych efektów kształcenia szacowane są przy założeniu, że jeden punkt odpowiada 25-30 godzinom, w zależności od specyfiki przedmiotu. Planowany w każdym przedmiocie nakład pracy obejmuje liczbę godzin kontaktowych (wykłady, ćwiczenia, konsultacje, zaliczenie/egzamin) oraz niekontaktowych (samodzielna praca studenta: przygotowanie do zajęć, do egzaminu, pracy zaliczeniowej). Szacunkowe nakłady pracy dla każdego studenta są planowane przez osoby przygotowujące karty przedmiotów, ewentualnie korygowane przez osoby prowadzące przedmiot. Nakład pracy studenta wyrażony jest w godzinach, a nie w punktach ECTS, ponadto w sylabusie przedmiotu w rubryce liczba godzin, odnoszącej się do liczby godzin zajęć podawany jest ten wyrażony w godzinach nakład

pracy (np. 100 godzin), bez podania jego struktury. Układ sylabusów jest skomplikowany. Czas trwania kształcenia, na studiach I stopnia sześć semestrów i na studiach II stopnia – cztery semestry umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Minimalna liczba punktów ECTS, którą studenci muszą zdobyć dla uzyskania dyplomu na studiach I stopnia wynosi 180 ECTS i na studiach II stopnia 120 ECTS. Poza tym studenci mają możliwość skorzystania z indywidualnych spotkań z wykładowcami poszczególnych przedmiotów w formie konsultacji, mogąc liczyć na wsparcie w podnoszeniu kompetencji językowych. Dla podniesienia poziomu kompetencji słabszych studentów oraz wspierania studentów pragnących wyjść poza program nauczania, zainteresowanych poszerzeniem swoich kompetencji i umiejętności, uczelnia wprowadziła system tutoringów – indywidualnych konsultacji specjalistów z zakresu praktycznej nauki nauczania języka oraz przedmiotów kierunkowych, jak i tutorial dyplomowy, podczas którego studenci mogą skonsultować u wykładowców kwestie formalne i językowe związane z pracą dyplomową.

1.5.5.

Punktacja ECTS na kierunku *filologia* w WSJO zarówno studiów I jak i II stopnia nie jest w pełni zgodna z § 4, ust. 1 pkt. 2, 6-10, 12 oraz ust. 2 i ust. 5 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz.U. z dn. 9.10.2014. poz. 1370). Wskazana w programie studiów I stopnia minimalna liczba punktów niezbędna do otrzymania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia (§ 4, ust. 1 pkt. 2) jest inna (180 ECTS) niż wykazana w opisie modułów w dalszej części programu (188 ECTS). Program studiów nie podaje wartości wymaganych w § 4, ust. 1 pkt. 6-10, 12 oraz ust. 2,

- łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów,
- łączna liczba punktów ECTS, z zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla kierunku, poziomu i profilu kształcenia,
- liczba punktów zajęć o charakterze praktycznym, w tym laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych,
- minimalna liczba punktów w ramach zajęć niezwiązanych z kierunkiem studiów, zajęć ogólnouczeniowych lub zajęć na innym kierunku studiów,
- liczba punktów z zakresu nauk społecznych,
- liczba punktów w ramach zajęć z języka obcego (lektorat języka obcego),
- liczba punktów z wychowania fizycznego,

choć w większości uwzględnia zajęcia im odpowiadające. Na studiach I i II stopnia brak jest jednak przedmiotu z zakresu nauk społecznych, a na studiach II stopnia dodatkowo z wychowania fizycznego zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Program studiów nie wykazuje także modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi i służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (§ 4 ust. 5), wskazane jednak w raporcie samooceny moduły, pozwalają na spełnienie wymogu opisanego w rozporządzeniu, nawet po wyłączeniu niewłaściwie tu przyporządkowanego modułu praktycznej nauki języka. Liczba punktów przyporządkowana poszczególnym modułom specjalności nauczycielskiej jest zgodna z wymaganiami opisanymi w *Rozporządzeniu MNiSW w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 roku*.

1.5.6.

Uczelnia zapewnia elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż

30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia, w zależności od wybranej ścieżki kształcenia od 32 do 46%. Relacje te zachowane są zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Moduły do wyboru odnoszą się do drugiego języka oraz tzw. modułów zawodowych, które w istocie poszerzają wiedzę akademicką w zakresie wybranego języka lub kultury obszaru językowego i powinny być inaczej nazwane oraz seminaria, seminaria przedmiotowe i seminaria uzupełniające. Wybór ścieżki kształcenia w ramach ocenianego kierunku jest dokonywany poprzez zapisanie się na odpowiednie zajęcia lub moduł zajęć. Ich szeroki wachlarz pozwala każdemu studentowi na realizowanie wybranych przez niego treści. Ponadto studenci mogą zapisywać się na dodatkowe przedmioty realizowane w WSJO za dodatkową opłatą. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA bardzo dobrze ocenili oferowane im możliwości wyboru, przyznali, że decydując się na oceniany kierunek studiów mieli już sprecyzowany moduł do wyboru.

1.5.7.

Dobór form zajęć dydaktycznych z zakresu poszczególnych modułów kształcenia nie zawsze jest trafnie przyporządkowany do realizowanych w ich trakcie efektów i treści kształcenia, zwłaszcza w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, w tym niezbędnych do prowadzenia działalności badawczej. Dotyczy to przede wszystkim zajęć prowadzonych w formie wykładów, do których przypisano efekty kształcenia bardziej odpowiadające takim formom jak ćwiczenia, konwersatoria czy seminaria. Jednocześnie w opinii studentów stosowane formy zajęć odpowiadają profilowi kształcenia. Przy czym należy pamiętać, że studenci przyznali, iż nie korzystają z sylabusów przedmiotów. Studenci także jako odpowiednią ocenili proporcję pomiędzy wykładami a ćwiczeniami, a liczebność grup w ich opinii pozwala na osiągnięcie efektów kształcenia. W zależności od wybranej ścieżki kształcenia na studiach I stopnia proporcje różnych form zajęć wahają się od 27% do 35% wykładów i od 65% do 73% ćwiczeń, seminariów i konwersatoriów, natomiast na studiach II stopnia wartości wynoszą odpowiednio: 38%-39% i 61%-62%. Zajęcia prowadzone są w prawidłowych pod względem liczebności grupach ćwiczeniowych, konwersatoryjnych i wykładowych. Grupy ćwiczeniowe liczą 5-20 osób, konwersatoryjne 10-35, wykładowe liczą 40-100 osób. Studenci zwrócili jednak uwagę na brak podziału na różne grupy zaawansowania znajomości języka. Prowadzi to do sytuacji, w których część z nich mogłaby realizować bardziej wymagające zajęcia, a część ma duże problemy w realizacji aktualnego programu. Uczelnia w odpowiedzi na taką potrzebę zaproponowała tutoriale, które mają pełnić rolę zajęć wyrównawczych.

Zajęcia organizowane są z poszanowaniem zasad higieny nauczania zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych, nie przekraczając ośmiu godzin dydaktycznych dziennie z odpowiednimi przerwami. Na studiach niestacjonarnych organizacja zajęć dostosowana jest do potrzeb osób pracujących, ich liczba przypadająca na jeden dzień odpowiada zasadom higieny pracy, a zajęcia z tego samego przedmiotu rozkładane są równomiernie na poszczególnych zjazdach. Studenci studiów niestacjonarnych podczas spotkania z ZO PKA dobrze ocenili organizację procesu kształcenia.

1.5.8.

Uczelnia podczas wizytacji przedstawiła *Ramowy program praktyk ogólnozawodowych dla studentów*, który określa cele praktyk, miejsce ich odbywania oraz formę ich zaliczania. Innym dokumentem regulującym realizowanie praktyk określonych programem studiów jest *Regulamin studiów WSJO im. Samuela Bogumiła Lindego*. Studenci odbywają praktyki ogólnozawodowe w okresie czterech tygodni w wymiarze 150 godzin w instytucji wskazanej przez uczelnię względnie przez studenta (ten aspekt powiązany jest z miejscem zamieszkania). Miejscami praktyk są m.in. biura tłumaczy, hotele, biura podróży, instytucje administracji publicznej itp. Umowy na odbywanie praktyk z zakładem pracy sporządzane są przez Biuro Kształcenia. Po

zakończeniu praktyk opiekun z ramienia zakładu pracy wystawia opinię o praktykancie na podstawie przygotowanej przez uczelnię *Karty praktyk*, z wyszczególnieniem zakresu zadań w kolejnych tygodniach trwania praktyki. Praktyki pedagogiczne przeprowadzane są w wymiarze 300 godzin w dwóch sekwencjach, w każdej wspólnej dla dwóch etapów kształcenia (I i II oraz III i IV). Obie sekwencje realizowane są w wymiarze 30 godzin przygotowania pedagogiczno-psychologicznego i 120 godzin przygotowania dydaktycznego. W *Formularzu opinii i oceny Zakładowego Opiekuna (nauczyciela prowadzącego) praktyki pedagogiczne* wymienione są kategorie podlegające ocenie. Stosowne wpisy dokonuje się też w *Dzienniczku praktyk studenckich*. Ostatecznego zaliczenia praktyk dokonuje Koordynator praktyk poprzez wpis do karty okresowych osiągnięć studenta na podstawie przedłożonej przez studenta dokumentacji.

Praktyki stanowią integralną część procesu kształcenia, dla których określono efekty kształcenia w sylabusach. Są one dokładnie sformułowane, osiągalne, sprawdzalne i spójne z kierunkowymi efektami kształcenia oraz w przypadku praktyk pedagogicznych ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Odnoszą się one do zapoznania studenta z zasadami funkcjonowania odpowiednich instytucji, w tym edukacyjnych, znajomością zasad bezpieczeństwa i higieny pracy dla właściwych instytucji, wykorzystania wiedzy merytorycznej i doskonalenia kompetencji społecznych. Terminy odbywania praktyk zharmonizowane są z programem i organizacją studiów, umożliwiając ich bezkolizyjne przeprowadzenie.

Programy praktyk i zasady ich odbywania umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Uczelnia zapewnia liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. Zgodnie z programem kształcenia dla wizytowanego kierunku możliwe jest zaliczenie pracy zawodowej jako praktyki pod warunkiem zgodności wykonywanej pracy z celami i programem praktyki. Studenci mogą ubiegać się o zwolnienie z obowiązku odbywania praktyk ogólnozawodowych w przypadkach określonych przez *Regulamin praktyk*. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie realizowali do czasu wizytacji żadnego rodzaju praktyk.

1.5.9.

Specyfika kierunku *filologia* w sposób naturalny sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Znaczna część zajęć prowadzona jest w odpowiednich językach obcych, studenci wszystkich specjalności językowych mają też możliwość rozwijania znajomości drugiego języka obcego w wymiarze przekraczającym poziom B2. Część zajęć prowadzona jest przez nauczycieli akademickich pochodzących z danego obszaru językowego. W zakresie *filologii angielskiej, germańskiej, hiszpańskiej i lingwistyki stosowanej* prace dyplomowe pisane są w językach obcych, a prace dyplomowe na *filologiach japońskiej i chińskiej* w języku polskim ze streszczeniem w odpowiednim języku obcym.

Umiędzynarodowieniu uczelni sprzyja również współpraca w ramach programu Erasmus+ z uczelniami zagranicznymi. WSJO podpisała umowy z szeregiem uczelni partnerskich w Hiszpanii, Niemczech i Irlandii. W ostatnich latach liczba oferowanych miejsc w uczelniach partnerskich przekracza zapotrzebowanie studentów. Szkoła notuje również stały wzrost wyjazdów studentów na praktyki zagraniczne w ramach programu Erasmus+. Oprócz tego programu uczelnia oferuje również studentom możliwość uzyskania dyplomu w systemie 2+2 (po dwóch latach w WSJO student realizuje kolejne 2 lata zajęć za granicą i otrzymuje dyplomy od dwóch uczelni). Studenci specjalności orientalnych korzystają ze stypendiów zewnętrznych (Instytutu Konfucjusza lub rządu w Tajpej). Z oferty WSJO korzystają również studenci z zagranicy, którzy corocznie realizują tu część studiów.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie słyszeli o wszystkich możliwościach wymiany zagranicznej, nie wykazywali też zainteresowania ofertą 2+2 ze względu na brak szczegółowych informacji. Program ten w ostatnich kilku latach nie był też promowany wśród studentów.

1.6.1.

Rekrutacja na studia I i II stopnia odbywa się na podstawie istniejącego *Regulaminu rekrutacji* oraz *Uchwały Rady Programowej WSJO im. S. B. Lindego Nr 03/03/UR/2014 z dnia 19 marca 2014 r.*, w której określone zostały zasady kwalifikacji na studia stacjonarne i niestacjonarne na kierunek studiów *filologia*. Dla specjalności studiów I stopnia – *filologia angielska, filologia germańska* (studia stacjonarne i niestacjonarne) *lingwistyka stosowana* (studia stacjonarne) rekrutacja odbywa się na podstawie wyników egzaminu dojrzałości. Od kandydatów wymagane jest zdanie matury z właściwego języka obcego na poziomie rozszerzonym z wynikiem co najmniej 30% lub podstawowym (70%) z części pisemnej. Kandydaci z tzw. „starą maturą” zobowiązani są do napisania testu wstępnego (proponowane są dogodne indywidualne terminy napisania testu). Dla pozostałych specjalności w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zasady przewidują przyjmowanie kandydatów na podstawie świadectwa dojrzałości i tzw. „starej matury” – pozytywny wynik egzaminu maturalnego. Rekrutacja na studia II stopnia (stacjonarne i niestacjonarne dla specjalności: *filologia angielska i germańska*) odbywa się na podstawie wymaganych dokumentów; dla absolwentów innych kierunków kandydaci wypełniają test wstępny celem określenia poziomu znajomości wybranego języka obcego. Taki sposób rekrutacji, choć zapewnia uczelni odpowiedni poziom kandydatów, narusza jednak zasadę równych szans. Kryteria kwalifikacji powinny być jednakowe dla wszystkich kandydatów, bez względu na ukończony przez nich wcześniej kierunek studiów I stopnia. Komisja może również przeprowadzić dodatkowo rozmowę kwalifikacyjną na określone seminarium dyplomowe. Kandydaci rekrutowani są według kolejności zgłoszeń. Poza tym wprowadzono Przelicznik punktów stosowany na studiach I stopnia (*filologia angielska, germańska i lingwistyka stosowana*) dla potrzeb procesu rekrutacji na podstawie „nowej matury”, certyfikatów językowych angielskich i niemieckich, matury międzynarodowej jak i dla osób kończących szkołę średnią za granicą. Dla pozostałych kierunków i specjalności przelicznik nie obowiązuje. Zasady przyjęcia zapewniają selektywność, są przejrzyste i czytelne. Przyjmowane są także osoby niepełnosprawne, którym WSJO zapewnia właściwą infrastrukturę. Zasady przyjęć dostępne są na stronie internetowej uczelni z podaniem wszystkich szczegółowych informacji rekrutacyjnych. Studenci w czasie spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili przebieg procesu rekrutacji.

1.6.2.

Regulamin studiów WSJO zawiera w §16 możliwość potwierdzenia efektów uczenia się, zdobytych poza systemem studiów. Uczelnia w raporcie samooceny zapisała, że nie potwierdza efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, w związku z tym nie opracowała regulacji prawnych w tym zakresie, co pozostaje w sprzeczności z art. 170e i art. 170f ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz.U., nr 164, poz. 1365 z późn. zm.)

1.7.

System sprawdzania i oceniania umożliwia weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie: podczas realizacji programu w ramach modułów kształcenia, jak i w odniesieniu do praktyk zawodowych. Uczelnia stara się także o pozyskiwanie informacji zwrotnej z rynku pracy w kwestii oceny osiągnięcia przez absolwentów efektów kształcenia czemu służą m.in. spotkania z interesariuszami reprezentującymi pracodawców. WSJO prowadzi także własny monitoring karier absolwentów za pomocą ankiet. Pomimo bardzo niskiej ich zwrotności (poniżej 5%) uczelnia wskazuje na ich dużą przydatność w ocenie stopnia osiągania efektów kształcenia. Do czasu wizytacji WSJO nie zapoznała się z wynikami monitoringu prowadzonego przez MNiSW.

Osoby biorące udział w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia osiągniętych przez

studentów są nauczycielami akademickimi z dużym doświadczeniem badawczym oraz merytorycznymi kompetencjami w zakresie treści programowych poszczególnych przedmiotów. Skład komisji na egzaminie dyplomowym dobierany jest w sposób umożliwiający weryfikację efektów kształcenia sformułowanych dla modułu dyplomowania zgonie z przyjętymi na uczelni procedurami. W procesie weryfikacji efektów kształcenia obok tradycyjnych, wykorzystywane są także specyficzne metody, związane z charakterem przedmiotu, sięga się także po najnowsze osiągnięcia w dydaktyce szkoły wyższej, często zapożyczone z zagranicznych szkół wyższych.

1.7.1.

Metody weryfikacji efektów kształcenia nie zostały sformułowane w sylabusach osobno dla każdego z przypisanych do przedmiotu szczegółowych efektów kształcenia, są one opisane w wypełnianych przez nauczycieli akademickich na końcu semestru arkuszach oceny studentów. Poza tym, sylabusy precyzują metody zaliczania całości przedmiotu: pisemna wypowiedź spełniająca formalne kryteria krótkiego eseju dyskursywnego (Of /Osp), prezentacja indywidualna i grupowa na zadany temat z wykazaniem wykorzystanych źródeł i wkładu pracy poszczególnych członków zespołu (Of/Osp), udział w dyskusji – wyrażenie własnych poglądów, przedstawienie logicznych argumentów, porównanie i ocena kontrargumentów (Of), pisemne/ustne kolokwium/egzamin (Osp), wyszukanie, dobór i przygotowanie argumentów popierających/falsyfikujących postawioną tezę, ze wskazaniem wykorzystanych źródeł w sposób spełniający akademickie kryteria w przypadku prezentacji audiowizualnych i tekstu pisanego (Of), leksykalno-gramatyczny test diagnostyczny – dotyczy tylko PNJ (Osp), aktywność na platformie edukacyjnej (częstotliwość wejść, czas spędzony nad zadaniami, poprawność uzyskanych wyników) (Osp). Na tej podstawie można stwierdzić, że przyjęte metody sprawdzania i oceny są na ogół spójne ze zdefiniowanymi efektami kształcenia. Przyjęte metody weryfikacji efektów kształcenia w uczelni dostosowane są do tematyki przedmiotu, ale nie zawsze do prowadzonych form dydaktycznych. Podczas hospitowanych przez ZO PKA ćwiczeń sprawdzanie osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy realizowane było na bieżąco poprzez ocenę przygotowania do zajęć jak i aktywność studentów na zajęciach. Wyniki przeprowadzanych sprawdzianów pozwalają studentom na uzupełnienie swojej wiedzy i podwyższenie kompetencji z danego przedmiotu jak również na ewaluację własnych postępów w nauce. Stwarzanie przyjaznej atmosfery dydaktycznej motywuje studentów do udziału w dyskusji oraz wyrażania własnych poglądów, stosowania argumentowania i kontrargumentowania. Weryfikacja semestralna lub roczna osiągnięcia założonych efektów kształcenia odbywa się poprzez sprawdziany i testy pisemne (leksykalno-gramatyczne i translatoryczne), a w przypadku zajęć o charakterze literackim i kulturoznawczym prace pisemne w postaci esejów, referatów lub indywidualnej względnie grupowej prezentacji (dwie ostatnie formy również seminariów językoznawczych) z wykazaniem wykorzystanych źródeł (załączona analiza wybranych losowo prac etapowych). Natomiast efekty kształcenia osiągnięte podczas wykładów sprawdzane są najczęściej w formie egzaminów ustnych lub pisemnych. Do każdej formy sprawdzianu pracy studenta dołączony jest *Arkusz oceny studenta/grupy* z informacją o osiągniętych efektach kształcenia. SeminaRIA dyplomowe dają możliwość dogłębniejszego śledzenia literatury przedmiotu, przygotowania metodologicznego do formułowania tez i ich argumentowania na temat pracy dyplomowej, umiejętności prowadzenia badań, przeprowadzania analiz weryfikujących założone cele badawcze oraz kompetencji prezentowania wyników badań na forum grupy jak i uczestniczenia w egzaminie dyplomowym. Szczegółowe uregulowania odnośnie do przygotowania i złożenia pisemnej pracy dyplomowej jak i przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego zawarte są w *Regulaminie studiów WSJO*. Wskazać należy, że student ma prawo wyboru opiekuna w ramach kierunku studiów. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe studenta, a temat pracy musi pozostawać w określonym związku z kierunkiem studiów. Oceny

pracy dyplomowej dokonują opiekun i recenzent. Egzamin dyplomowy stanowi sprawdzian wiedzy studenta z zakresu dyscypliny, z której student przygotował pracę dyplomową. Dokumentacja dyplomowania oraz stosowne regulaminy również potwierdzają przejrzystość weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Egzamin dyplomowy są udokumentowane w protokołach dołączonych do prac. Uczelnia posiada procedury przeprowadzania egzaminów dyplomowych i recenzowania prac. Warunki, forma i kryteria przeprowadzanych zaliczeń oraz egzaminów podawane są w ramach pierwszych zajęć w semestrze i odpowiadają treściom przekazywanym podczas zajęć.

Regularnie przeprowadzane hospitacje jak i ankiety studenckie pozwalają ocenić stopień osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia. Na zakończenie roku akademickiego wykładowcy składają *Arkusz samooceny*, za pomocą którego możliwe jest monitorowanie kadry, jej rozwoju dydaktycznego i naukowego. W uczelni sporządzany jest *roczny Raport Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia*, który, z uwzględnieniem oceny diagnostycznej, powinien umożliwić monitorowanie całościowego obrazu realizowania osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia. Jednostka nie prowadzi kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Sposoby weryfikowania uzyskiwanych efektów kształcenia są zależne od form prowadzenia zajęć i w opinii studentów odpowiednio do nich dopasowane. Warunki zaliczenia wraz ze sposobami weryfikacji są przedstawiane studentom w czasie pierwszych zajęć w semestrze i nie ulegają zmianom w ciągu trwania zajęć.

Podsumowując dobór metod weryfikacji efektów kształcenia zwykle jest właściwy, uwzględniający specyficzność prowadzonych zajęć i z reguły odpowiada efektom kształcenia, przy uwzględnieniu pracy własnej studentów. Metody weryfikacji efektów kształcenia są kompleksowe, różnorodne i umożliwiają skuteczną weryfikację wszystkich zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Ostateczną formą weryfikacji w tym zakresie są prace dyplomowe. Wyraźnie powiązane są z profilem ogólnoakademickim i koncepcją kształcenia na kierunku, a metody ich sprawdzania można uznać w tym zakresie za skuteczne. Narzędzia wykorzystywane do sprawdzania efektów kształcenia są różnorodne i właściwie dobrane zarówno w zakresie modułów studiów realizowanych na uczelni, jak i praktyk oraz pracy własnej studenta. Uczelnia prowadzi dokumentację sprawdzania i oceny efektów kształcenia osiągniętych przez studenta, przechowując testy, prace egzaminacyjne prace etapowe itp. wraz z właściwym opisem.

Ogólna ocena prac etapowych i dyplomowych

Analizie poddano różne formy prac etapowych. Ogólna ich ocena jest pozytywna. Są one dobrze przygotowane, wnikliwie sprawdzane, weryfikują założone efekty kształcenia i mogą inspirować studentów do autorefleksji w sprawie postępów w nauce. Wystawiane oceny są zróżnicowane, zależne od osiągniętych punktów za poszczególne zadania. Do prac dołączono *Arkusz oceny studenta*. Niewielkie usterki formalne (np. brak szczegółowych oznaczeń grupy) nie wpływają na ogólnie dobrą ocenę.

Prace dyplomowe studiów I i II stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych z lat akademickich: 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 mają podobny layout strony tytułowej, stosowne oświadczenia studenta odnośnie do samodzielnego opracowania tematu i udostępnienia pracy, protokoły komisji egzaminacyjnej egzaminu dyplomowego (czytelnie i starannie wypełnione). Prace zawierają poza tym streszczenia w języku polskim.

Analiza prac dyplomowych przeprowadzona podczas wizyty ZO PKA wykazała, że proces dyplomowania przebiega prawidłowo. Prace dyplomowe prowadzone są w odpowiedni sposób, dobór obsady seminariów oraz tematyki jest właściwy. Sposób oceniania jest odpowiedni, a tematyka prac zgodna jest z programem kierunku i efektami kształcenia. Prace dyplomowe zawierają elementy badań empirycznych. Pod względem formalnym prace są poprawne, nie

budzą zastrzeżeń. Ocena prac dyplomowych przebiega z użyciem właściwie sformułowanego formularza. Prace są w większości oceniane adekwatnie, recenzje są na ogół odzwierciedleniem treści, choć zdarzają się przypadki skrótowości w ocenianiu. Oceny opiekuna i recenzenta są w większości przypadków zbieżne lub bardzo podobne. Zastrzeżenia budzą jedynie przypadki powoływania na recenzenta prac dyplomowych osób nie posiadających stopnia naukowego.

1.7.2.

Uczelnia nie ma wypracowanego formalnie systemu zapewniającego bezstronność, rzetelność oraz przejrzystość sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz wiarygodności i porównywalności wyników ocen. W tym zakresie odwołuje się do doświadczenia wykładowców i akademickich tradycji. Osią realizacji zajęć we wszystkich grupach z danego przedmiotu jest jeden sylabus przyjęty w uczelni. Wykładowcy są zobowiązani do realizacji analogicznych treści przy zachowaniu tych samych kryteriów oceny. Praktyka ta zdaje egzamin, ponieważ studenci w czasie spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili stosowane przez nauczycieli akademickich zasady oceniania. Podkreślili, że czują się oceniani obiektywnie, a wszyscy studenci są poddawani takim samym kryteriom. Podobnie WSJO nie wypracowała formalnych zasad postępowania w sytuacjach trudnych, ale oferuje studentom pomoc psychologiczną w zakresie relacji międzyludzkich, a na uczelni działa Rzecznik Praw Studenta, do którego studenci zwracają się z pytaniami i wnioskami dotyczącymi procesu kształcenia. Sytuacjom związanym ze ściąganiem lub plagiatyzmem zapobiega się poprzez właściwą organizację form przeprowadzania sprawdzianów i kolokwii oraz stały dostęp do programu antyplagiatoowego, umożliwiający działania profilaktyczne. Studenci podczas spotkania podkreślali, że nauczyciele informują ich o uzyskanych ocenach z wyprzedzeniem pozwalającym na odpowiednie przygotowanie do ewentualnej poprawki; studenci mają wgląd w swoje ocenione prace i często omawiają je razem z nauczycielami.

Dokumentowanie wyników sprawdzania i oceny efektów kształcenia odbywa się zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi dokumentacji przebiegu studiów oraz dodatkowo w postaci wypełnianych przez nauczycieli akademickich na końcu semestru arkuszach oceny studentów. Terminy zaliczeń i egzaminów są uzgadniane przez prowadzących zajęcia ze studentami i koordynowane przez władze WSJO, w taki sposób, by ich rozłożenie w czasie zapewniało podstawowe zasady higieny pracy i możliwość przygotowania się do kolejnych etapów sesji egzaminacyjnej w stopniu dającym możliwość wykazania się przez studentów opanowaniem wiedzy i umiejętności oraz kompetencji społecznych przypisanych do określonego przedmiotu studiów.

Na kierunku *filologia* nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku *filologia* została sformułowana zgodnie z misją i strategią WSJO im. Bogumiła Lindego w Poznaniu, z uwzględnieniem kanonów krajowych i wzorców międzynarodowych oraz daje możliwość jej dalszego rozwoju. Plany rozwoju kierunku ściśle powiązane są z dostosowaniem oferty kształcenia do zmian zachodzących zarówno w naukach filologicznych, jak i w rzeczywistości społeczno-gospodarczej, umożliwiając tym samym studentom elastyczne i efektywne dostosowywanie się do warunków zmieniającego się rynku pracy. Uwzględniają one zarówno potrzeby pracodawców jak i postulaty studentów.

Jednostka prawidłowo określiła efekty kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim na kierunku *filologia*, wskazując dziedzinę nauk humanistycznych przynależną do obszaru nauk humanistycznych. Zakładane dla kierunku efekty kształcenia są spójne z obszarowymi efektami z zakresu nauk humanistycznych dla profilu ogólnoakademickiego i zostały sformułowane zgodnie z regułami KRK w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich

weryfikacji i uwzględniają uzyskanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej odpowiadającej dziedzinie i dyscyplinom studiów. Dobór treści programowych jest zgodny z kierunkowymi efektami kształcenia, uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo i kulturoznawstwo w odniesieniu do właściwego obszaru językowego oraz jest spójny z ramowymi treściami kształcenia opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia – co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, zaś studiów drugiego stopnia – udział studentów w prowadzeniu badań.

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i osiągnięcia w pełni zamierzonych efektów kształcenia przy uwzględnieniu nakładu pracy własnej studenta. Poza tym słabsi studenci oraz bardziej zmotywowani mogą korzystać ze wsparcia wykładowców w postaci tutoringów. Uczelnia zapewnia elastyczność programu studiów, a szeroki wachlarz oferty pozwala każdemu studentowi na realizowanie wybranych przez niego treści.

Uczelnia zapewnia właściwe proporcje między zajęciami wykładowymi, a ćwiczeniami, laboratoriami i konwersatoriami. Organizacja kształcenia pod względem liczebności grup i rozkładu zajęć oraz możliwości korzystania z tutoringów umożliwia studentom osiągnięcie efektów kształcenia z poszanowaniem zasad higieny uczenia się.

Liczba punktów przyporządkowana poszczególnym modułom specjalności nauczycielskiej jest zgodna z wymaganiami opisanymi w standardach kształcenia. Program studiów przewiduje właściwy okres realizacji wyszczególnionych w nich modułów kształcenia, zajęcia z zakresu higieny i emisji głosu oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, technologii informacyjnej oraz wymiar, czas i charakter praktyk zawodowych.

Program studiów dla ocenianego kierunku zapewnia studentom odbycie praktyk ogólnozawodowych i pedagogicznych, dla których określone zostały jasne i przejrzyste efekty kształcenia w sylabusach. Są one osiągalne i spójne z kierunkowymi efektami kształcenia. Uczelnia zapewnia umiędzynarodowienie studiów zarówno w ramach programu studiów, który częściowo realizowany jest w językach obcych, jak i przez tworzenie możliwości wyjazdów w drodze wymiany międzynarodowej.

Proces rekrutacji odbywa się na precyzyjnie ustalonych zasadach rekrutacyjnych obejmujących wszystkie stopnie i specjalności językowe na kierunku filologia. Są one czytelne, zrozumiałe i dostępne na stronie internetowej WSJO. Na studiach I stopnia cechuje je zasada równości szans. Przyjazna infrastruktura uczelni stwarza możliwość rekrutacji osób niepełnosprawnych.

Uczelnia wypracowała skuteczne metody sprawdzania i oceniania osiągniętych przez studenta zakładanych efektów kształcenia. Dotyczą one zarówno pogłębienia wiedzy jak i umiejętności w prowadzeniu badań, stosowania odpowiednich metod badawczych, wyznaczania celów badawczych, ich realizowania i rozwijania kompetencji społecznych. Wypracowany został system oceniania zapewniający równe traktowanie wszystkich studentów, cechuje go bezstronność i obiektywizm. Obowiązujący system weryfikacji efektów kształcenia zapewnia możliwość oceny stopnia ich osiągnięcia.

Jednocześnie należy wskazać, że formalne przypisanie metod dydaktycznych w sylabusach nie zawsze jest zgodne z przypisanymi do przedmiotu efektami kształcenia, choć hospitacje zajęć wykazały stosowanie w praktyce właściwych metod dydaktycznych, także nie wszystkie formy zajęć są właściwie dobrane do realizowanych na nich efektów kształcenia.

Uczelnia przede wszystkim nie w pełnym stopniu przestrzega obowiązujących przepisów prawa, co ma decydujący wpływ na ocenę kryterium 1:

- nie przygotowała procedur i regulacji prawnych w zakresie potwierdzania efektów uczenia się, co pozostaje w sprzeczności z art. 170e i art. 170f ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*

(kryterium 1.6.2*);

- program studiów I jak i II stopnia nie określa struktury programu kształcenia z uwzględnieniem ECTS w tym nie podaje wartości określonych z § 4, ust. 1 pkt. 6-10, 12 oraz ust. 2 i ust. 5 *Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*, (kryterium 1.5.5*).
- w wyodrębnionym module przygotowującym do zawodu nauczyciela program studiów nie realizuje wymagań określonych w załączniku do *Rozporządzenia MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela* w zakresie wymiaru zajęć wskazanych w module 2. Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym i module 3. Przygotowanie w zakresie dydaktycznym (kryterium 1.5.1)
- nie przestrzega zasady równych szans podczas rekrutacji na studia II stopnia.

4. Zalecenia

- opracowanie zasad, procedur i regulacji prawnych w zakresie potwierdzania efektów uczenia się;
- opracowanie programu kształcenia uwzględniającego wszystkie wymogi *Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*;
- opracowanie programu wyodrębnionego modułu kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela zgodnie z wymogami załącznika do *Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela – Standardy kształcenia przygotowujące do zawodu nauczyciela*;
- określenie nakładu pracy studenta i wyrażenie go w punktach ECTS oraz wpisanie właściwej liczby godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu w sylabusie;
- sformułowanie zasad rekrutacji na studia II stopnia z poszanowaniem zasad równych szans dla kandydatów niezależnie od ukończonego kierunku studiów I stopnia,
- wprowadzenie podziału na stopnie zaawansowania w grupach językowych.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy–zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena
znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1.

Uczelnia wskazała do minimum kadrowego na studiach I stopnia 15 osób, w tym sześć posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego i dziewięć ze stopniem doktora. Zespół oceniający stwierdza iż spośród nich do minimum kadrowego nie można zaliczyć jednej osoby ze stopniem doktora, przebywającej na urlopie. Ponadto w minimum kadrowym nie wskazano co najmniej jednej osoby posiadającej stopień doktora habilitowanego specjalizującej się w języku hiszpańskim. Tak więc w minimum kadrowym w roku akademickim 2015/2016 było sześć osób posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego i osiem osób ze stopniem doktora posiadających dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia w zakresie nauk humanistycznych, wskazanemu dla kierunku filologia, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, przy czym w zakresie poszczególnych specjalności filologicznych w tej liczbie w brakuje:

- specjalność filologia hiszpańska – jednej osoby w zakresie języka specjalności ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego.

Do minimum kadrowego studiów II stopnia uczelnia wskazała dziewięć osób, w tym pięć osób posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego i cztery osoby ze stopniem doktora. W zakresie każdej ze specjalności w grupie osób posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego znajdują się dwie reprezentujące specjalność językową. Tym samym zostały spełnione określone w rozporządzeniu minima w tym zakresie.

Zarówno na studiach I jak i II stopnia WSJO zapewniła co najmniej po jednym reprezentancie dyscyplin nauki, do których zostały przypisane efekty kształcenia oraz w zakresie studiów I stopnia w specjalnościach *filologia germańska*, *japońska* i *chińska* oraz studiów drugiego stopnia wymaganą liczbę osób odnoszących się do specjalności językowych.

Jednocześnie potencjał kadrowy WSJO umożliwia wypełnienie wymogów dotyczących minimów kadrowych, choć zmiany wymaga polityka w tym zakresie. Pięć na cześć osób posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego osiągnęło wiek emerytalny i liczy powyżej 75 lat, a część nauczycieli akademickich ze stopniem doktora wykazuje się niską aktywnością publikacyjną. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego na poziomie studiów I i II stopnia spełniają warunek zatrudnienia w uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia. Analiza akt osobowych wykazała, że znajdują się w nich dokumenty potwierdzające posiadanie tytułów oraz stopni naukowych przez nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego.

2.2.

Struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego kadry naukowo-dydaktycznej oraz dydaktycznej jest zgodna z efektami kształcenia określonymi dla kierunku oraz z programem studiów. Nauczyciele akademicki zatrudnieni WSJO legitymują się dużym doświadczeniem zawodowym i ich kwalifikacje i kompetencje dydaktyczne zapewniają właściwe prowadzenie zajęć, umożliwiające osiągnięcie efektów kształcenia przypisanych do poszczególnych modułów i przedmiotów studiów. Struktura kwalifikacji kadry odpowiada wszystkim dyscyplinom, do których został przypisany kierunek kształcenia, w zakresie każdej z tych dyscyplin zajęcia prowadzi co najmniej jedna osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł

profesora. Wszystkie dyscypliny reprezentowane są przez nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego, przy czym dodatkowo jedna z osób posiada dorobek naukowy i kompetencje w zakresie dydaktyki języków obcych. Umożliwia to, realizowane w praktyce, prawidłowe przypisanie nauczycieli akademickich do poszczególnych przedmiotów, odpowiadających ich kompetencjom merytorycznym i dydaktycznym, a także możliwość zapewnienia równego obciążenia kadry prowadzącej zajęcia na kierunku filologia, zarówno w aspekcie przypisanych godzin, jak i liczby studentów.

Prawidłowość doboru kadry pod względem merytorycznych kompetencji i przygotowania dydaktycznego potwierdzają wnioski z hospitowanych zajęć. ZO PKA poddał analizie siedem zajęć, wszystkie one przygotowane były na odpowiednim merytorycznym poziomie, z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych w formie dostępnych dla każdego studenta tekstów lub materiałów multimedialnych z wykorzystaniem metod aktywizujących, uwzględniających pracę własną studentów. Zajęcia prowadzone były w przyjaznej atmosferze.

Podczas spotkania z nauczycielami akademickimi nie pojawiły się opinie świadczące o niezadowoleniu z rozwoju ocenianego kierunku, wskazywano na szansę jego rozwoju w kontekście rozwijającej się międzynarodowej współpracy gospodarczej, mobilności obywatela Unii Europejskiej oraz aktywności rynków wschodnich. Strategiczne cele władz uczelni w tym zakresie oceniano jako właściwe.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość.

2.3.

Uczelnia dużą wagę przykładła do właściwego doboru kadry, która wykazuje się kwalifikacjami dydaktycznymi i naukowymi umożliwiającymi realizację koncepcji kształcenia i planów rozwoju kierunku. WSJO zatrudnia 34 nauczycieli akademickich na podstawie umowy o pracę (w tym 11 doktorów i 6 profesorów), spośród których dla 22 jest podstawowym miejscem pracy oraz 83 nauczycieli akademickich na podstawie umów cywilno-prawnych. Taka struktura zatrudnienia z jednej strony utrudnia politykę kadrową w zakresie rozwoju naukowego, ale z drugiej strony zapewnia elastyczność w doborze kadry w związku z możliwością reagowania na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

Polityka kadrowa w zakresie rozwoju naukowego prowadzona jest w ramach katedr, do których przypisani są także pracownicy na umowach cywilno-prawnych. Kierownicy katedr sprawują opiekę nad rozwojem pracowników etatowych. Co roku jedna, dwie osoby uzyskują stopień doktora, w najbliższym czasie spodziewana jest jedna habilitacja. Z drugiej strony działania te wydają się mało skuteczne w odniesieniu do kadry, która uzyskała stopień naukowy doktora i później wykazuje się mają aktywności publikacyjną. Niepokój budzi fakt, że dotyczy to kadry zatrudnionej w WSJO jako w podstawowym miejscu pracy i zaliczonej przez uczelnię do minimum kadrowego kierunku. Jak zapewniali uczestniczący w spotkaniu z ZO PKA nauczyciele akademicy, profesorowie WSJO chętnie wspomagają swoim doświadczeniem i wiedzą także pracowników nieetatowych, a uczelnia dofinansowuje przewody doktorskie oraz badania naukowe.

Główny nacisk w wymianie krajowej i zagranicznej uczelni w polityce kadrowej kładziony jest na proces internacjonalizacji. Polega ona na zatrudnianiu do prowadzenia zajęć nauczycieli akademickich pochodzących z kraju określonego obszaru językowego lub nauczycieli polskich, którzy odbyli staże zagraniczne i legitymują się dłuższym pobytem za granicą. Uczelnia przyjmuje także pracowników szkół zagranicznych głównie w ramach własnego programu rozwojowego *Zgodnie z wymogami gospodarki opartej na wiedzy*, w ramach którego w roku 2013/2014 przyjęła czterech nauczycieli i wysłała za granicę 10. W sumie w latach 2013-2016 przyjęła 29 nauczycieli z zagranicy i wysłała 11. Z rozmów z nauczycielami akademickimi wynika także, że WSJO dofinansowuje osoby, które mają możliwość organizacji indywidualnych staży zagranicznych. Nauczyciele akademicy mogą korzystać też z wymiany w

ramach programu Erasmus+. Należy podkreślić, że w grupie pracowników na umowach cywilno-prawnych większość związana jest z innymi ośrodkami kształcenia oraz ośrodkami badawczymi i zdobyte przez nich tam doświadczenie w zakresie współpracy zagranicznej także wykorzystywane jest w praktyce dydaktycznej WSJO. Ponadto w latach 2013-2016 cztery osoby brały też udział w stażach krajowych.

2.4.

Uczelnia nie przedstawiła sformułowanych tematów badawczych, w zakresie których prowadzone są badania naukowe i budowane są zespoły badawcze. Jest to uzasadnione liczebnością kadry jak i strukturą dyscyplin naukowych przez nią reprezentowanych. WSJO jest podstawowym miejscem pracy dla 22 nauczycieli akademickich reprezentujących co najmniej trzy dyscypliny naukowe odnoszące się do różnych obszarów językowych. W tym stanie rzeczy uczelnia wspiera aktywność naukową pracowników poprzez dofinansowywanie indywidualnych badań i umożliwia publikację ich wyników. WSJO działa Oficyna Wydawnicza, która w latach 2004-2015 opublikowała w formie 12 monografii wyniki prowadzonych badań naukowych z zakresu dyscyplin literaturoznawstwa, językoznawstwa, kulturoznawstwa oraz historii głównie niemieckiego i angielskiego obszaru językowego. Oficyna wydaje także od 10 lat rocznik naukowy „Linguae Mundi”, publikujący artykuły autorstwa pracowników i studentów WSJO. Ponadto w osobnym wydawnictwie formie wyboru zostały opublikowane niektóre prace dyplomowe absolwentów uczelni. Tą drogą WSJO stara się zapewniać zgodność problematyki, kierunków i metodologii badań z zakresem obszarów kształcenia, dziedzin nauki i dyscyplin do których został przypisany kierunek filologia. Badania te zmierzają ku kompleksowemu charakterowi, zapewniają różnorodność i aktualność problematyki i metodologii. Uczelnia wspiera także badania pracowników zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej oraz pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których jest dodatkowym miejscem pracy, zwłaszcza w problematyce zapewniającej możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla kierunku *filologia*, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy i umiejętności przygotowującej do prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

2.5.

Rezultaty prowadzonych badań wykorzystywane są w kształtowaniu treści programowych przedmiotów specjalizacyjnych, seminaryjnych oraz wykładów monograficznych. Wyniki badań, np. w obszarze dydaktyki języka obcego, są wykorzystywane w bieżącym procesie dydaktycznym, w strategiach i technikach nauczania języka obcego. Na spotkaniu z pracownikami potwierdzono elastyczność sylabusów, co umożliwia wprowadzanie do nich autorskich elementów. Istotnym elementem doskonalenia programu kształcenia w oparciu o badania naukowe była m. in. zorganizowana w marcu 2016 r. konferencja naukowa, na której zdiagnozowano aktualną kondycję kształcenia filologicznego wytyczono przyszłe kierunki rozwoju kształcenia z uwzględnieniem wzorów i nowoczesnych kierunków badań w Polsce i za granicą. Korelacja prowadzonych badań przez kadrę uczelni z procesem kształcenia widoczna jest bardzo wyraźnie w tematyce prac dyplomowych. Studenci włączani są w badania prowadzone przez pracowników WSJO, co znajduje wyraz w opublikowanym wyborze prac dyplomowych czy opracowaniach translatorskich, w ostatnich latach publikacje studentów kierowane są głównie do uczelnianego rocznika naukowego "Linguae Mundi".

3. Uzasadnienie

Dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia są adekwatne to realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Kadra jest doświadczona, ciesząca się uznaniem i dużym autorytetem w kraju i za

granicą. Uczelnia prowadzi politykę kadrową sprzyjającą rozwojowi naukowemu zarówno swoich pracowników etatowych jak i nieetatowych. Tworzy warunki do rozwoju naukowo-dydaktycznego za granicą, ale także i w Polsce. WSJO odnotowuje systematyczny wzrost kwalifikacji kadry zatrudnionej na podstawie umowy o pracę. System zatrudnienia pozwala na realizację koncepcji kształcenia i zapewnia elastyczność w doborze kadry. WSJO prowadzi i rozwija badania naukowe w zakresie obszaru wiedzy, odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie nauki oraz dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia i umożliwia publikację wyników badań. Znaczna część pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku jest aktywna naukowo i wykorzystuje swoje badania w treściach nauczania, w szczególności w zajęciach wybieralnych oraz seminaryjnych. Wyniki najlepszych badań naukowych prowadzonych przez studentów w ramach seminariów dyplomowych są publikowane głównie na łamach rocznika naukowego „Linguae Mundi”.

Jednocześnie nie zostały spełnione wszystkie warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia odnoszące się do wypełnienia minimum kadrowego. W odniesieniu do specjalności filologia hiszpańska brakuje jednej osoby posiadającej co najmniej stopień doktora habilitowanego.

4. Zalecenia

- uzupełnienie minimum kadrowego w zakresie specjalności filologia hiszpańska prowadzonej na I stopniu studiów na kierunku filologia,
- prowadzenie polityki kadrowej zapewniającej stabilność minimum kadrowego zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena

W pełni.

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Zarówno w planach rozwoju kierunku jak i w programie kształcenia na kierunku filologia dla I i II stopnia studiów podkreśla się prowadzenie szeregu działań, zamierzających do integrowania się uczelni z najbliższym środowiskiem społecznym, gospodarczym i kulturalnym. Instytucje biorące udział w tej współpracy reprezentują szeroki wachlarz branż gospodarki, administracji, oświaty i kultury, w których potencjalnie mogą podjąć prace absolwenci studiów filologicznych. Uczelnia wdrożyła program ścisłej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i podjęła z nimi dialog w zakresie wspólnego dopracowywania programów kształcenia, ich ewentualnych modyfikacji oraz określania efektów kształcenia. Na tej podstawie pozyskuje od środowiska gospodarczego informacje w sprawie oczekiwań potencjalnych pracodawców co do tworzenia sylwetki absolwenta. Na organizowanych spotkaniach uczelnia omawia z interesariuszami zewnętrznymi program kształcenia uwzględniając potrzebę wyposażenia absolwenta w

dodatkowe umiejętności, pozwalające mu na podjęcie pracy z profesjonalnym wykorzystaniem znajomości języka obcego, również języka specjalistycznego. Konkretnym przykładem współpracy z otoczeniem gospodarczym jest organizowanie z podmiotami gospodarczymi praktyk ogólnozawodowych oraz z instytucjami edukacyjnymi różnego szczebla praktyk pedagogicznych. WSJO legitymuje się również kontaktami z wieloma uczelniami, współpracuje z instytucjami rządowymi i samorządowymi. W ramach projektu „Niemcy do P/poznania” szkoła udostępnia administracji lokalnej prace badawcze i dokumentację z zakresu stosunków polsko-niemieckich. Uczelnia integruje się ze środowiskami twórczymi miasta i regionu, m.in. utrzymuje współpracę z Centrum Kultury „Zamek” oraz Galerią „Piekary” w zakresie organizacji przedsięwzięć wystawienniczych i wydawniczych oraz spotkań autorskich lub innych działań kulturalnych i naukowych. Studenci stają się animatorami życia kulturalnego centrum miasta i mają możliwość wykorzystania nabytych w uczelni kompetencji społecznych oraz okazję do zdobywania nowych doświadczeń. Dużym przedsięwzięciem jest prowadzenie przez WSKO trzech ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych: Olimpiady Języka Angielskiego, Olimpiady Języka Niemieckiego oraz Olimpiady Języka Angielskiego dla Gimnazjalistów. Studenci angażowani są do prac organizacyjnych i logistycznych poszczególnych etapów olimpiad, wdrażania otwartych platform e-learningowych i administrowania nimi.

3.2.

Uczelnia nie prowadzi wspólnych studiów z udziałem podmiotów zewnętrznych.

3. Uzasadnienie

Uczelnia posiada liczne kontakty z interesariuszami zewnętrznymi, otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz kulturalnym. Relacje z środowiskiem gospodarczym owocują wspólnym kształtowaniem programu studiów oraz określaniem efektów kształcenia w ramach praktyk ogólnozawodowych i pedagogicznych. Wspólne spotkania są okazją do wymiany informacji na temat oczekiwań pracodawców względem wyposażenia absolwentów w kompetencje niezbędne na rynku pracy. Uczelnia prowadzi szereg działań kulturalnych we współpracy z miejskimi instytucjami kultury oraz jest organizatorem olimpiad przedmiotowych

4. Zalecenia

Brak

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie

pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1.

WSJO dysponuje dwoma oddalonymi od siebie o kilkaset metrów budynkami. Sale są przystosowane do działalności dydaktycznej zarówno pod względem ich liczby i wielkości, jak również wyposażenia, w tym także kabin do tłumaczeń. Wyposażenie wszystkich sal wykładowych w tablice multimedialne umożliwia korzystanie z Internetu podczas procesu dydaktycznego. Infrastruktura jest zadowalająca i umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Baza dydaktyczna została także pozytywnie oceniona przez studentów. Jedyne zgłoszone uwagi dotyczyły wielkości stolików w salach wykładowych, na których nie mieszczą się potrzebne słowniki, ponadto kąt pochylenia blatów sprawia, że studenci mają problemy z ułożeniem równocześnie kilku książek. Studenci wskazywali również, że bezprzewodowa sieć komputerowa udostępniana w budynkach uczelni jest często przeciążona i nie pozwala na dostęp np. do wewnętrznego serwisu z informacjami.

Posiadana infrastruktura pozwala także na prowadzenie badań naukowych związanych z kierunkiem kształcenia. Poszczególne katedry mają do dyspozycji dobrze wyposażone pokoje, zajęcia seminaryjne odbywają się w odpowiednich salach, a biblioteka zapewnia wystarczającą liczbę miejsc do pracy. Podczas spotkań ze studentami i pracownikami uczelni nie wskazywano na niedobory w tym zakresie.

4.2.

Księgozbiór biblioteki WSJO liczy blisko 23 tys. woluminów druków zwartych podzielonych na 4 główne bloki tematyczne odpowiadające oferowanym specjalnościom kształcenia i prowadzonym badaniom naukowym w ramach seminariów dyplomowych. Ponadto biblioteka udostępnia 84 tytuły czasopism naukowych z obszaru języków nauczanych w WSJO. Studenci mają dostęp do źródeł elektronicznych, mogą korzystać z zasobów WBN, z bazy Cambridge Journals – Kolekcja HSS (nauki humanistyczne i społeczne). Uczelnia operuje katalogiem informatycznym i programem bibliotecznym SOWA. Zbiory biblioteki są uzupełniane w oparciu o zapotrzebowanie wynikające z sylabusów przedmiotów i indywidualnie zgłaszanych potrzeb w zakresie prowadzonych badań. Studenci i pracownicy WSJO korzystają ponadto z bogatej infrastruktury bibliotecznej Poznania na ogólnie przyjętych zasadach: Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu, Biblioteki UAM, Biblioteki PTPN oraz Biblioteki PAN w Kórniku i jej czytelni w Poznaniu. Studenci potwierdzili, że zasoby biblioteczne WSJO umożliwiają dostęp do wymaganej w sylabusach literatury podstawowej i, że mają możliwość na podstawie legitymacji studenckiej korzystania z innych bibliotek znajdujących się w Poznaniu. Pozytywnie zostały ocenione godziny otwarcia biblioteki i czytelni.

4.3.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych jest dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku *filologia*, odpowiada liczbie studentów oraz charakterowi prowadzonych badań naukowych. WSJO zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki zarówno w ramach

biblioteki uczelnianej jak i korzystania z infrastruktury naukowej miasta Poznania.

4. Zalecenia

Brak

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

W ramach ocenianego kierunku studenci mają możliwość korzystania z konsultacji, mogą również kontaktować się z nauczycielami za pośrednictwem poczty elektronicznej. Formy te zostały ocenione jako odpowiadające potrzebom studentów. Ponadto w ramach kierunku został uruchomiony program tutoriali, które pozwalają na nadrabianie zaległości w nauce języka.

Polecana literatura oraz materiały dydaktyczne udostępniane przez nauczycieli zostały ocenione jako przydatne w czasie przygotowywania do zajęć. Materiały te publikowane są na stronach internetowych nauczycieli dostępnych tylko dla zalogowanych użytkowników wewnętrznego serwisu. W serwisie tym udostępniane są karty przedmiotów, z których studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nigdy nie korzystali. Część nauczycieli akademickich publikuje na swoich stronach sylabusy, które nie są zgodne z ogólnouczelnianym wzorcem, ale zawierają szereg informacji przydatnych dla studentów. Oprócz tematyki i literatury przedmiotu można w nich znaleźć np. informacje dotyczące rozwiązywania kwestii spóźnień i dokładnych warunków zaliczenia przedmiotu. Sylabusy te zostały bardzo pozytywnie ocenione przez studentów.

Mechanizmy motywujące studentów do osiągnięcia lepszych wyników opierają się z jednej strony na ocenie formującej i jej omawianiu, a z drugiej na umożliwianiu rozwijania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w ramach kół naukowych. Aktywnie działa koło naukowe na specjalności hispanistyka, które organizuje spotkania z obcokrajowcami z Ameryki Południowej, urządza projekcje filmów hiszpańskich i celebrytuje święta szczególnie związane z hiszpańską kulturą. Podobną aktywność przejawiają też studenci innych specjalności filologicznych, na przykład podczas pobytu ZO PKA w WSJO odbywał się dzień szwedzki, który z jednej strony miał charakter integrujący grupy studenckie, a z drugiej motywujący

studentów do działań na rzecz osiągnięcia lepszych wyników kształcenia.

W czasie spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili system pomocy materialnej. Informacje o stypendiach dostępne są wraz z regulaminem przyznawania pomocy materialnej na stronie internetowej WSJO. Samorząd studencki korzysta z uprawnienia z art. 175 ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* i na jego wniosek powoływana jest Komisja Stypendialna. Jej skład, zgodnie z ustawą, w większości stanowią studenci. Decyzje są podejmowane i dostarczane do studentów we właściwy sposób. Kryteria przyznawania stypendiów są znane studentom i oceniane przez nich pozytywnie.

Działające w WSJO Biuro Karier wspiera studentów we wchodzeniu na rynek pracy poprzez doradztwo zawodowe, organizowanie spotkań z pracodawcami, ale także udostępnienie platformy dla zakładów pracy poszukujących pracowników.

W celu rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów uczelnia powołała instytucję Rzecznika Praw Studenta, która została bardzo pozytywnie oceniana przez studentów podczas spotkania z ZO PKA. Jest to osoba, do której jako pierwszej studenci zwracają się z pytaniami i wnioskami dotyczącymi procesu kształcenia.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA i z ekspertem studenckim wysoko ocenili możliwość bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi w formie tutorialu, możliwości aktywizacji poza podstawowym programem studiów oraz instytucję Rzecznika Praw Studenta. Do słabych stron zaliczyli przepływ informacji dotyczący wymiany międzynarodowej oraz skomplikowane i nieczytelne karty przedmiotów, z których w efekcie nie korzystają. Na potrzebę zamiany wzoru tych kart wskazuje także wysoka ocena alternatywnych sylabusów przygotowanych przez niektórych nauczycieli.

5.2.

WSJO tworzy warunki do udziału studentów przede wszystkim w międzynarodowych programach mobilności poprzez umożliwienie im odbywania studiów i staży zagranicznych. Programy te nastawione są przede wszystkim na doskonalenie znajomości języka obcego oraz zapoznanie się z kulturą określonego obszaru językowego. Doświadczenia wyniesione z tej współpracy wykorzystywane są przez studentów w ramach badań prowadzonych w związku z przygotowaniem prac dyplomowych. W sytuacjach, gdy program wymiany przewiduje takie możliwości, studenci mogą prowadzić też badania naukowe za granicą. Uczelnia oferuje zróżnicowane możliwości:

1) W ramach programu Erasmus+ uczelnia ma podpisanych 12 porozumień, głównie z Hiszpanią i Niemcami. Oferta kierowana jest przede wszystkim do studentów *filologii hiszpańskiej* i *germańskiej*, ale korzystać mogą z niej studenci innych filologii, jeśli szkoła partnerska prowadzi odpowiedni kierunek studiów. Liczba miejsc oferowanych przez uczelnię jest wyższa niż zainteresowanie studentów. W latach 2013-2016 z wyjazdów skorzystało 76, a uczelnia przyjęła 25 osób.

2) Z programów rządowych, organizacji i fundacji korzystają przede wszystkim studenci *japonistyki* i *sinologii*. Rekrutacja do tych programów jest procesem niezależnym od WSJO, ale uczelnia stara się wspomagać studentów w przygotowaniu do niej oraz proponuje studentom indywidualny program lub organizację studiów umożliwiające pogodzenie wyjazdu na staż z realizacją efektów kształcenia przypisanych do kierunku studiów. W latach 2013-2016 z tego typu możliwości skorzystało 19 osób.

c) W ramach działań własnych uczelni, które są głównie wynikiem braku zainteresowania szkół angielskiego obszaru językowego współpracą w programie Erasmus+, WSJO proponuje swoim studentom program 2+2 polegający połączeniu studiów w wybranej szkole brytyjskiej lub irlandzkiej ze studiami w Polsce (po dwóch latach w WSJO student realizuje kolejne 2 lata zajęć za granicą i otrzymuje dyplomy od dwóch uczelni). Realizacja tego programu jest możliwa dzięki międzynarodowej współpracy naukowej i badawczej WSJO, i dotyczy najlepszych

studentów. W latach 2013-2016 skorzystały z niej dwie osoby.

Popularyzacja wiedzy na temat możliwości uczestnictwa w programach międzynarodowych i o systemie ECTS odbywa się w ramach indywidualnych rozmów ze studentami, spotkań grupowych oraz ogłoszeń. Studenci WSJO, podobnie jak to się dzieje na innych uczelniach, wykazują stosunkowo małą wiedzę na temat ECTS, ale uważają, że są dobrze poinformowani o możliwościach uczestnictwa w programach wymiany.

Głównym kierunkiem wyjazdów jest Hiszpania i Niemcy. Dużą popularnością cieszą się wyjazdy na praktyki. Strona internetowa poświęcona współpracy międzynarodowej zawiera wszystkie niezbędne informacje dotyczące wyjazdów w ramach Erasmus+. Studenci pozytywnie ocenili możliwość wzięcia udziału w tego rodzaju wymianie. Jako główną przeszkodę w staraniu się o wyjazd wskazali bariery językowe pojawiające się na zagranicznych uniwersytetach (podkreślili, że np. w Hiszpanii często zajęcia z filologii angielskiej prowadzi się po hiszpańsku). Stąd studenci aplikujący na wymianę muszą wykazać się znajomością języka wykładowego. Natomiast studenci podkreślali, że nie mają informacji o programie 2+2.

5.3.

W ramach ocenianego kierunku prowadzone są działania wspierające kontakt studentów z otoczeniem gospodarczym. Główną jednostką wspierającą studentów w tym aspekcie jest Biuro Karier. W ciągu roku organizowane są minimum cztery szkolenia z umiejętności miękkich przydatnych w poszukiwaniu pracy. Biuro zbiera i udostępnia studentom oferty pracy, staży i praktyk. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie korzystali do czasu wizytacji z oferty Biura Karier i nie mieli na jej temat żadnych informacji, jednak jednostka prowadzi akcje informacyjne i próbuje docierać do studentów różnymi kanałami.

W ramach ocenianego kierunku organizowane są wykłady specjalne, konferencje i seminaria naukowe. Studenci angażują się w organizację olimpiad przedmiotowych, w program klas patronackich. Studenci organizują tematyczne dni kultury (np. dzień skandynawski). Oprócz działań wewnątrz WSJO studenci biorą udział w wydarzeniach organizowanych przez zewnętrzne jednostki takie jak Centrum Kultury Zamek czy Konsulat Generalny Niemiec we Wrocławiu (np. Przegląd Filmów Kina Niemieckiego).

5.4.

W ramach ocenianego kierunku studenci niepełnosprawni mogą otrzymywać stypendium specjalne przyznawane zgodnie z zasadami zawartymi w regulaminie pomocy materialnej. Koordynator ds. Osób Niepełnosprawnych jest dostępny w czasie swoich dyżurów, jednak ze względu na pełnienie przez tą osobę innych funkcji w uczelni, studenci niepełnosprawni mogą zwracać się do niego ze swoimi sprawami każdego dnia. Koordynator zbiera informacje o rodzajach niepełnosprawności i pomaga w przypadku ubiegania się studenta o indywidualny tok studiów. Nauczyciele akademicy są odpowiednio wcześniej uprzedzani o konieczności przygotowania materiałów dydaktycznych i metod kształcenia dostosowanych do poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Grupy, w których są osoby o ograniczonej możliwości poruszania odbywają zajęcia w budynku z windą i dostosowaną toaletą.

5.5.

W WSJO działa Biuro Obsługi Studenta, które odpowiada za obsługę administracyjną studentów. Część z osób obecnych na spotkaniu krytycznie wyrażała się o jego działalności i kompetencjach, twierdząc, że BOS wprowadziło ich w błąd udzielając niepełnych lub nieprawdziwych informacji. Studenci wyrazili pozytywne opinie o funkcjonowaniu Rzecznika Praw Studenta, bardzo wysoko zostały ocenione jego kompetencje. Stąd też często wolą korzystać z pomocy swojego rzecznika i za jego pośrednictwem załatwiać sprawy związane z procesem dydaktycznym.

Informacje związane z procesem dydaktycznym są umieszczane w gablotach na terenie uczelni i na wewnętrznej stronie internetowej. Studenci krytycznie jednak ocenili informacje związane z programem studiów, efektami kształcenia, a przede wszystkim nieczytelnymi i skomplikowanymi kartami przedmiotu, chwając inicjatywę niektórych nauczycieli, którzy tworzą alternatywne, uproszczone i zawierające bardziej potrzebne informacje sylabusy.

W intranecie znajdują się także informacje dotyczące regulaminu studiów, harmonogramu zajęć, wzory podań, ogłoszenia, plan zajęć, terminy egzaminów i zaliczeń, wpisy, wyniki egzaminów, oferta fakultetów i zajęć dodatkowych. Po zalogowaniu do serwisu studenci mają dostęp do wszystkich potrzebnych informacji również odnoszących się do pomocy materialnej. Taka praktyka została przez nich pozytywnie oceniona w czasie spotkania z ZO PKA.

3. Uzasadnienie

Pomoc naukowa i dydaktyczna udzielana przez WSJO sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych poprzez indywidualny tutorial, pracę kół naukowych oraz pozadydaktyczną aktywność grup specjalizacji językowych. Pomoc materialna wspomaga studentów w zakresie socjalnym, jak też w zakresie edukacyjnym i naukowym, umożliwiającym przygotowanie lub prowadzenie badań związanych z kierunkiem studiów.

WSJO zapewnia internacjonalizację procesu kształcenia poprzez ofertę zajęć w językach obcych oraz tworzenie możliwości wyjazdów w ramach programu Erasmus+, wspierania studentów w staraniach o staże i stypendia w krajach azjatyckich oraz własny program 2+2. Uczelnia zapewnia studentom wyjeżdżającym za granicę możliwość indywidualnego planu i organizacji procesu kształcenia. Jednostka wspiera studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem zewnętrznym i gospodarczym poprzez organizację staży i praktyk, włączanie studentów w prace przy olimpiadach językowych, w działania instytucji kultury w Poznaniu. Kontakty z zewnętrznym światem akademickim są zapewnione przez kadre nauczycieli akademickich, z których większość pracuje także na innych uczelniach w Poznaniu i w Wielkopolsce.

Uczelnia zapewnia studentom niepełnosprawnym pomoc stypendialną zgodną z ogólnie obowiązującymi przepisami oraz zapewnia zindywidualizowanie toku kształcenia, dostosowanie metod i materiałów kształcenia dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności.

WSJO stworzyło system obsługi administracyjnej studentów i informowania o programie kształcenia, procedurach toku studiów i pomocy materialnej. W ocenie studentów system jest częściowo nieprzyjazny i nieskuteczny, zwłaszcza w zakresie działalności Biura Obsługi Studentów oraz przydatności kart przedmiotów odpowiadających potrzebom studentów oraz procesu informacji o wszystkich programach wymiany zagranicznej.

4. Zalecenia

- dokonać ewaluacji pracy Biura Obsługi Studentów i podjąć działania niwelujące nieprawidłowości w jego funkcjonowaniu;
- zmodyfikować wzór karty przedmiotu w sposób przyjazny i przydatny dla studentów;
- udoskonalić wewnętrzny system informacji.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena
Znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

Rektor Zarządzeniem Nr 01/09/ZR/2010 z dn. 1.09.2010 r. (z późn. zm. Zarz. Nr 01/08/ZR/2013 z dn. 30.08.2013 r.) powołał Radę Programową WSJO, w której skład wchodzi: Rektor, Kanclerz, trzech przedstawicieli nauczycieli akademickich, sześciu przedstawicieli założyciela, trzech przedstawicieli studentów i jeden przedstawiciel administracji.

Rada Programowa Uchwałą nr 03/06/UR/2012 z dn. 18.06.2012 r. powołała Rektorską Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (RKZJK, z późn. zm. Uchw. nr 04/03/UR/2014 z dn. 19.03.2014 r.), w której nie zapewniono udziału ani studentów, ani interesariuszy zewnętrznych. Zadaniem RKZJK jest m.in. opracowanie i wdrożenie systemu stałego podnoszenia jakości kształcenia w trybie konsultacji i wprowadzania niezbędnych zmian w tym zakresie.

Rada Programowa Uchwałą nr 04/06/UR/2012 z dn. 18.06.2012 r. powołała Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (UKZJK, z późn. zm. Uchw. nr 03/09/UR/2015 z dn. 28.09.2015 r.;) w której także nie zapewniono udziału ani studentów, ani interesariuszy zewnętrznych. Do zadań UKZJK należy m.in.: opracowanie programu kształcenia zgodnie z KKK, opracowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, przeprowadzanie ankiet studenckich, monitorowanie procesu dydaktycznego, przedstawianie RKZJK raportów i wniosków z przeprowadzonych działań.

Rada Programowa Uchwałą nr 05/06/UR/2014 z dn. 23.06.2014 r. uchwaliła Strategię Rozwoju

WSJO na lata 2014-2020 i wyznaczyła następujące cele strategiczne: zachowanie innowacyjności oferty kształcenia, rozbudowywanie relacji z miastem i regionem, w kontekście społecznym, gospodarczym i kulturalnym, wzmocnienie potencjału ludzkiego i sprawności organizacyjnej uczelni. WSJO nie przedstawiła odrębnego dokumentu pt. „polityka jakości”, ani dokumentu wprowadzającego wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Przedstawiono jedynie *Księgę Dobrych Praktyk WSJO (2015)* – zbiór informacji, regulacji i przyjętych zasad postępowania w WSJO, obejmujący trzy główne działy: I. Student, II. Pracownik, III. Program nauczania i zapewnienie jakości kształcenia.

6.1.1.

Rada Programowa Uchwałami z dn. 19.03.2012 r. Nr 03/03/UR/2012 oraz Nr 04/03/UR/2012 zatwierdziła efekty kształcenia dla kierunku „filologia” studia I i II st. o profilu ogólnoakademickim w dziedzinie nauk humanistycznych w zakresie dyscyplin: językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa. W projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Przedstawiono dwa Raporty dotyczące modyfikacji programu nauczania oraz organizacji zajęć i egzaminów na kierunku filologia angielska oraz filologia germańska na studiach I i II st. za lata 2012-2015 (na podstawie uwag studentów zawartych w ankietach lub rozmowach z kierownictwem katedr oraz sugestie wykładowców z arkuszy samooceny lub w bezpośrednich rozmowach z przełożonymi), sprawozdanie pt. *Zaangażowanie partnerów zewnętrznych w ocenę programu kształcenia na studiach filologicznych pod kątem przygotowania absolwenta do potrzeb rynku pracy*. Uczelnia nawiązała współpracę z potencjalnymi pracodawcami absolwentów filologii, którzy w drodze spotkań (z których powstają protokoły) i konsultacji są zapoznawani z programem kształcenia i sylwetką absolwenta, po czym w drodze dyskusji ustalane są mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, stanowiące podstawę dla rekomendacji, jakie otrzymuje WSJO w obszarze ewentualnych zmian programowych, które są następnie procedowane w jednostkach dydaktycznych i Biurze Kształcenia (BK), a ich wprowadzenie zatwierdza Rada Programowa. Studenci ocenianego kierunku uczestniczą w posiedzeniach Rady Programowej pełniącej funkcję organu uchwałodawczego uczelni. W Radzie, zgodnie z przedstawionym składem, zasiada trzech studentów, co spośród 16 członków stanowi 18,75% składu Rady. Sytuacja ta jest niezgodna z art. 61, ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, który ustala udział studentów w składzie takiego gremium na minimum 20%. Rada Programowa zbiera się niezwykle rzadko, około jedno posiedzenie na pół roku. Studenci nie zgłaszali jednak zapotrzebowania na częstsze spotkania. Studenci swoje postulaty dotyczące programu studiów zgłaszają poprzez Rzecznika Praw Studenta i w rozmowach z prowadzącymi. W odpowiedzi na postulaty zgłaszane w ten sposób zwiększono liczbę zajęć z praktycznej nauki języka.

6.1.2.

Podsumowanie okresowych osiągnięć studentów odbywa się w czasie rozmów Dyrektora BK z kierownikami katedr prowadzonymi regularnie po zakończeniu każdego semestru, w czasie których omawiane są raporty z zestawieniem ocen z zaliczeń i egzaminów, przygotowywane przez BK na podstawie protokołów zaliczeń oraz analizowane są ankiety studenckie, wnioski i komentarze zgłoszone przez wykładowców dotyczące kwestii organizacji zaliczeń i egzaminów oraz propozycje modyfikacji w zakresie sposobu przeprowadzania sesji egzaminacyjnej. Arkusze ocen studentów w ramach poszczególnych przedmiotów i raport ogólny przedstawiciela katedry są przekazywane i omawiane z Pełnomocnikiem ds. jakości kształcenia, który przygotowuje zestawienie uwzględniające wszystkie katedry, konstruuje wnioski i propozycje zmian. Procedura procesu dyplomowania (obejmująca seminarium dyplomowe, pracę dyplomową, egzamin dyplomowy), bazująca głównie na *Zarządzeniach Rektora z dn. 25.11.2015 r. dot.: przygotowania do egzaminu dyplomowego dla studentów I i II st.*, nie obejmuje monitorowania

stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w procesie dyplomowania. W monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia nie uczestniczą ani studenci, ani interesariusze zewnętrzni. Uczelnia nie przedstawiła konkretnej dokumentacji na potwierdzenie monitorowania osiągniętych efektów na praktykach studenckich.

6.1.3.

Uczelnia przedstawiła opis następujących procedur w zakresie weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania: *Procedura weryfikacji jakości kształcenia*, której celem jest ujednoczenie sposobów weryfikacji i dokumentacji efektów kształcenia dla studiów I i II stopnia (studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) w zakresie wszystkich obszarów: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz stałe doskonalenie programu studiów i metod jego realizacji, a także wprowadzona dopiero w 2016 r. (*Zarządzenie Rektora Nr 01/04/ZR/2016 z dn. 20.04.2016 r.*) *Procedura antyplagiatowa*, której podlegają wszystkie prace dyplomowe studentów.

W WSJO odbywają się tzw. „*spotkania pohospitacyjne z wizytowanymi grupami studentów*”, w celu omówienia hospitowanych zajęć, ich mocnych i słabych punktów, obserwacji i oceny sposobu realizacji materiału dydaktycznego w odniesieniu do efektów kształcenia przyjętych w sylabusie przedmiotowym, z uwzględnieniem technik i środków dydaktycznych (przedstawiono notatki z pohospitacyjnych rozmów z grupą studentów 2015, 2016)

Ankieta przeprowadzana wśród studentów spośród ośmiu pytań zamkniętych zawiera jedno dotyczące stopnia jasności kryteriów oceny prac pisemnych. Studenci mogą udzielić odpowiedzi w skali 1-5. Przedstawiciele uczelni zadeklarowali, że wyniki ankiet są wykorzystywane przez kierowników katedr w celu podniesienia jakości kształcenia, jednak w czasie wizytacji nie przedstawiono przekonujących dowodów na istotny wpływ ankiet na proces kształcenia. Studenci nie uzyskują informacji o wynikach ankiet. Wyniki ankiet są opracowywane tylko w zakresie liczbowych statystyk, raporty nie zawierają odpowiedzi na pytania otwarte zawarte w ankietach.

6.1.4.

Uczelnia w raporcie samooceny wskazała, że nie potwierdza efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, w związku z tym nie opracowała regulacji prawnych w tym zakresie, co pozostaje w sprzeczności z art. 170e i art. 170f ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

6.1.5.

Przedstawiono dwa *Raporty z badania ankietowego dotyczącego monitorowania karier absolwentów WSJO z rocznika 2013/2014* (po roku od ukończenia studiów; przesłano mailem do 322 osób, odpowiedziało 12); z *rocznika 2014/2015* (w momencie ukończenia studiów; przesłano mailem do 390 osób, odpowiedziało 18). Pomimo bardzo niskiej zwrotności ankiet WSJO na podstawie odpowiedzi uzyskanych od respondentów uznała, że stopień przydatności osiągniętych przez absolwentów efektów kształcenia na rynku pracy jest wysoki, tj. ponad połowa ankietowanych z obu roczników wskazała na: wykorzystanie w całości lub w pewnym stopniu wiedzy zdobytej w trakcie studiów; program studiów w ramach ukończonego kierunku i specjalności spełnił ich oczekiwania w całości lub w pewnym stopniu; przedmioty praktyczne jako najbardziej przydatne w ramach kierunku studiów i specjalności. Do czasu wizytacji szkoła nie zapoznała się z wynikami monitoringu prowadzonego przez MNiSW. Uczelnia nie przedstawiła konkretnej dokumentacji na potwierdzenie wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia.

6.1.6.

Zapewnienie kompetentnej obsady kadrowej odbywa się poprzez: selekcję zgłoszeń, rozmowy kwalifikacyjne, przyjęcie pracownika, przydział obciążeń. Ponadto w trakcie pierwszego roku pracy nowy wykładowca jest oceniany przez studentów w drodze anonimowej ankiety, co najmniej jednej hospitacji zajęć, a na zakończenie semestru ma miejsce rozmowa oceniająca z bezpośrednim przełożonym, zwieńczona decyzją o kontynuacji lub zakończeniu współpracy.

W celu doskonalenia swoich kompetencji wykładowcy mają możliwość korzystania z wymian naukowych i szkoleń, a także treningów w zakresie nowinek technicznych (posługiwanie się edukacyjnymi platformami internetowymi, tablicą interaktywną, itp.). Dodatkowo Uczelnia wydaje pismo naukowe „Linguae Mundi”, dając możliwość publikacji tekstów naukowych w wielu wykładanych w WSJO językach. Uczelnia nie przedstawiła dokumentacji dotyczącej kadry wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Podstawą oceny kadry są: hospitacje przeprowadzane przez kierownictwo katedr razem z omówieniem zajęć i spotkaniami ze studentami; arkusz samooceny pracownika razem z rozmową oceniającą pracownika przeprowadzaną przez kierownictwo katedr na zakończenie każdego roku akademickiego oraz oceny studentów w ankietach. Pytania w ankietach studenckich profesjonalizm, tj. znajomość swojej dziedziny; przygotowanie i umiejętność przekazania swojej wiedzy; zaangażowanie, chęć niesienia pomocy; charakterystykę atmosfery na zajęciach; terminowość odbywania zajęć, punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć; oddawanie testów, zaliczeń; jasność kryteriów oceny prac pisemnych; możliwość sprawdzenia własnych umiejętności podczas zajęć i konfrontacji z pozostałymi członkami grupy; możliwość wypowiedzenia własnych opinii, argumentów, prowadzenia rozmowy w grupie i z wykładowcą.

6.1.7.

W uczelni prowadzone są badania ankietowe (w celu zwiększenia zwrotności i zaangażowania studentów w ich wypełnienie prowadzone są w formie papierowej przez Rzecznika Praw Studenta z samorządem studenckim), pozwalające na wyrażenie opinii w trzech obszarach: dydaktyka, administracja i infrastruktura. Zawierają one osiem pytań zamkniętych ocenianych w skali 1-5 oraz pytanie otwarte dotyczące zalet i wad WSJO, a także miejsce na dodatkowe uwagi studenta. Ankiety opracowuje Biuro Kształcenia i raporty przekazuje do katedr.

Przedstawiono *Podsumowania wyników ankiet studentów (2014/15, statystyka i komentarze)*. Informacje na temat wyników ankiet zawarto także w Raportach UKZJK za lata akademickie 2013/14 i 2014/15, ale w obu zamieszczono takie same komentarze, tj.: „Do mocnych stron studenci zaliczyli: przyjazną atmosferę, dobrze podzielone grupy, profesjonalizm wykładowców, miła obsługa administracyjna. Do słabych stron studenci zaliczyli: psujący się automat do kawy, brak windy w budynku przy ul. św. Marcin, zbyt małą liczbę godzin PNJ”. Na tej podstawie nie można jednoznacznie stwierdzić, czy w ramach funkcjonowania WSZJK wykorzystuje się wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej, chociaż Uczelnia przewiduje takie działanie (→ pkt. 6.1.6). Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA do czasu wizytacji nie odczuli efektów płynących z wypełnianych przez siebie ankiet.

6.1.8.

Dyrektor BK raz w semestrze, w oparciu o bezpośrednią weryfikację oraz opinie wykładowców i studentów, przeprowadza analizę wykorzystania sal dydaktycznych w celu doboru rodzaju sali do prowadzonych zajęć (konwersacje, tłumaczenia, wykłady, itd.). Następnie odbywa konsultacje z kierownikami jednostek odpowiedzialnymi za organizację procesu dydaktycznego, zasięgając ich opinii na temat specyfiki poszczególnych zajęć. Dział Administracji, nie rzadziej niż raz w tygodniu, przeprowadza bieżące kontrole stanu technicznego infrastruktury dydaktycznej. Na bieżąco dokonuje również wszelkich niezbędnych napraw. Dział

Informatyczny dokonuje bieżących napraw aparatury wykorzystywanej w salach zajęciowych. W ramach środków wsparcia studenci mogą uzyskać: stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia o charakterze socjalnym i specjalnym, zapomogi, a także wsparcie finansowe inicjatyw kół naukowych i działalności kulturalnej czy publikacji i spotkań naukowych. W Uczelni nie funkcjonuje narzędzie systemowe do badania środków wsparcia dla studentów.

Ankieta wypełniana przez studentów zawiera pytanie o największe zalety i niedogodności które wymagają zmiany. Pytania te wraz z miejscem na dodatkowe uwagi pełnią według władz rolę zbierania opinii o zasobach materialnych w tym infrastrukturze dydaktycznej. Oprócz ankiety opinie zbierane są również w nieformalny sposób poprzez kontakt studentów z Rzecznikiem Praw Studenta i w czasie rozmów z nauczycielami akademickimi.

6.1.9.

UKZJK zajmuje się monitorowaniem, gromadzeniem (część dokumentów jest przechowywana w katedrach i BK), analizowaniem i dokumentowaniem działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia, a na podstawie wniosków Przewodniczący konstruuje *Raport z sugestiami zmian*, który przedkłada do zaopiniowania RKZJK. W latach akademickich 2013/14 i 2014/15 zespół pracował m.in. nad modyfikacją arkusza oceny studenta, realizacją efektów kształcenia, weryfikacją zmian wprowadzonych do arkuszy oceny prac dyplomowych, prowadzeniem hospitacji, ankietami studentów (raporty zawierają m.in. raporty katedr, w tym: ankiety studenckie, hospitacje, arkusze oceny studenta i grupy, ankiety samooceny wykładowcy). Oprócz ww. dokumentacji ZO PKA przedstawiono m.in.: *Raport Biura Karier z badania opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej (2015)*, *notatki z pohospitacyjnych rozmów z grupą studentów (2015, 2016)*.

6.1.10.

Informacje o programie, procesie kształcenia i jego wynikach są dostępne dla studenta po zalogowaniu do częściowo dublujących się platform cyfrowych: serwisu internetowego WSJO (studia I stopnia, zawiera m.in.: podania, ogłoszenia, plan zajęć, terminy egzaminów i zaliczeń, wpisy, wyniki egzaminów, fakultety, zajęcia dodatkowe, egzaminy warunkowe; informacje wykładowców na temat zasad i kryteriów zaliczania przedmiotu, wymaganej literatury, materiały poszerzające zakres zajęć) i do Wirtualnej Uczelni (studia I i II stopnia, zawiera m.in.: plan zajęć, terminy egzaminów, oceny, regulaminy, ogłoszenia, praktyki, sylabusy). Dodatkowe informacje studenci mogą uzyskać np. w Biurze Kształcenia. Natomiast interesariusze zewnętrzni, w tym kandydaci na studia, na stronach internetowych uczelni mogą znaleźć ogólne dane dotyczące oferty uczelni.

Weryfikacja analizy dostępu do informacji dla studentów i wykładowców przeprowadzana jest przez Kierowników Katedr, Dyrektora BK oraz członków UKZJK. Opracowane zalecenia przekazywane są do realizacji Działowi Informatyki, który uzupełnia je o analizę możliwych modyfikacji rozwiązań technologicznych. Wszelkie sugestie zmian są przekazywane do dyrektora BK i wprowadzane na bieżąco do systemów informacyjnych. Ponadto 1 kwietnia 2014 r. utworzono stanowisko Rzecznika Praw Studenta, którego zadaniem jest m.in.: zapewnienie studentom poczucia bezpieczeństwa i pomocy we wszelkich zgłaszanych sprawach oraz skuteczne informowanie o sposobach radzenia sobie z problemami życia akademickiego.

Podobnie jak w przypadku oceny zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej, rolę uzyskiwania opinii studentów przypisano ankiecie studenckiej. Odpowiedzi na pytania otwarte nie są opracowywane jednak przez Biuro Kształcenia i nie zostali określone odbiorcy, którzy mogą się z nimi zapoznawać. Opinie o dostępie informacji zbiera Rzecznik Praw Studenta i na tej podstawie rekomenduje działania korygujące.

6.2.

Jednostka podejmuje działania w zakresie monitorowania skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości, w corocznych raportach UKZJK znajdują się postulaty i opis planowanych działań, np. w zakresie modyfikacji arkuszy oceny studenta, arkuszy ocen prac dyplomowych. Postulaty te nie są jednak poprzedzone głębszą analizą, nie jest przeprowadzana ocena stopnia realizacji planów, w końcu zdarza się, że schematycznie powtarzają się z roku na rok. W proces oceny skuteczności systemu nie są włączani studenci i interesariusze zewnętrzni, nie ma ich w składzie Rady Programowej WSJO, ani w składzie UKZJK. Z przedstawionych raportów UKZJK nie wynika na jakiej podstawie proponuje się wprowadzenie zmian, nie jest przeprowadzana w tej kwestii analiza. Źródłem danych wykorzystywanych w ocenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia są raporty katedr oraz wyniki ankiet studenckich i ankiet absolwentów. Raporty katedr koncentrują się na pozytywnych aspektach działalności, nie dostarczając raczej uwag krytycznych czy samokrytycznych, co w zasadzie czyni je mało użytecznymi. Porównanie zawartości tych raportów z podsumowaniem raportu Uczelnianego skłania do refleksji, że nie są one poddawane analizie, wnioski w raporcie Uczelnianym nie odnoszą się do nielicznych uwag krytycznych zawartych w raportach katedr, są schematyczne, powtarzalne i powierzchowne, i nie wskazują na konieczność podejmowania działań naprawczych, korygujących lub doskonalących. Raporty UKZJK zatwierdzane są przez Radę Programową WSJO i nie są upubliczniane.

3. Uzasadnienie

Rada Programowa Wyższej Szkoły Języków Obcych im. Samuela Bogumiła Lindego w Poznaniu w 2012 r. powołała Rektorską Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (w obydwu nie zapewniono udziału ani studentów, ani interesariuszy zewnętrznych). WSJO nie przedstawiła dokumentu pt. „polityka jakości”, ani dokumentu wprowadzającego na Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. W projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, a Rada Programowa zatwierdza je stosownymi uchwałami. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia obejmuje wszystkie rodzaje zajęć, ale nie obejmuje procesu dyplomowania. Opracowano *procedurę weryfikacji jakości kształcenia*, a także *procedurę antyplagiatową*, tę ostatnią wprowadzono w 2016 roku. WSJO nie opracowała zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, co nie wypełnia zapisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Pomimo bardzo niskiej zwrotności ankiet z monitorowania losów absolwentów Uczelnia uznała, że stopień przydatności osiągniętych przez nich efektów kształcenia na rynku pracy jest wysoki. WSJO zapewnia kompetentną obsadę kadrową oraz daje wykładowcom możliwość doskonalenia kompetencji, prowadzi okresowe oceny nauczycieli akademickich, hospitacje, ankiety studenckie, itd. W Uczelni prowadzone są badania ankietowe, ale komentarze do nich np. za rok ak. 2013/14 i 2014/15 w kolejnych latach są takie same, co uniemożliwia stwierdzenie, czy w ramach funkcjonowania WSZJK wykorzystuje się wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej, chociaż Uczelnia przewiduje takie działanie.

W WSJO analizuje się zasoby materialne, w tym infrastrukturę dydaktyczną, ale nie ma narzędzia systemowego do badania środków wsparcia dla studentów. UKdsZJK zajmuje się monitorowaniem, gromadzeniem, analizowaniem i dokumentowaniem działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia. Informacje o programie, procesie kształcenia i jego wynikach są dostępne dla studenta po zalogowaniu do serwisu WSJO i do Wirtualnej Uczelni. Natomiast interesariusze zewnętrzni, w tym kandydaci na studia, na stronach internetowych uczelni mogą znaleźć ogólne dane dotyczące oferty uczelni. Weryfikacja analizy dostępu do informacji dla

studentów i wykładowców przeprowadzana jest przez kierowników katedr, dyrektora BK oraz członków UKdsZJK.

Na podstawie informacji zawartych w raporcie samooceny a także tych uzyskanych w czasie wizytacji, należy stwierdzić, że w uczelni występują działania projakościowe, jednak systemowe podejście do zapewniania jakości nie jest jeszcze w pełni ukształtowane i kompleksowe. W Radzie Programowej WSJO nie jest pełna reprezentacja studentów, a jej posiedzenia nie dotyczą w wystarczającym zakresie tematyki jakości kształcenia. Ankiety przeprowadzane wśród studentów są opracowywane powierzchownie, do przygotowania raportu wykorzystuje się wyłącznie dane liczbowe, a odpowiedzi na pytania otwarte nie są analizowane. Do wyników nie mają dostępu studenci ani nauczyciele. Uczelnia nie przedstawiła konkretnej dokumentacji na potwierdzenie wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia.

WSJO podejmuje próby monitorowania skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, ich zakres, metodyka i narzędzia wymagają jednak modyfikacji w zakresie zdolności diagnozowania problemów i formułowania wniosków naprawczych. W chwili obecnej ich konstrukcja sprzyja głównie rejestracji zjawisk i działań o charakterze pozytywnym.

4. Zalecenia

- uporządkowania dokumentacji konstytuującej System, uchwalenia jednolitego dokumentu wprowadzającego go na Uczelni, zawierającego: dokładne przypisanie przydziału odpowiedzialności i zakresu uprawnień w ramach określonych działań/zadań pomiędzy poszczególne organy funkcjonujące w ramach WSZJK, sformułowane konkretne procedury do obszarów jeszcze nimi nie objętych (przyporządkowane im narzędzia diagnostyczne/wskaźniki pomiaru, wskazane powiązane dokumenty i akty prawne);
- opracowanie polityki jakości;
- uzupełnienie składu organów kolegialnych funkcjonujących w ramach WSZJK (RKdsZJK i UKdsZJK, lub chociaż jednego z tych gremiów, tj. UKdsZJK) o przedstawicieli: studentów i pracodawców (ewentualnie pracowników administracji), w celu zapewnienia lepszej komunikacji pomiędzy poszczególnymi grupami interesariuszy WSJO;
- opracowanie, zgodnie z zapisami ustawy, zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów;
- opracowanie systemowego narzędzia do badania środków wsparcia dla studentów;
- dopracowania wymagają prowadzone ankiety studenckie w zakresie opracowywania ich wyników, które powinny być wykorzystane do oceny jakości kadry naukowo-dydaktycznej;
- zapewnienie większego dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach nie tylko dla interesariuszy wewnętrznych, ale także dla interesariuszy zewnętrznych, w tym kandydatów na studia, czy pracodawców;
- uzupełnienie składu Rady Programowej tak by spełniał ustawowe wymaganie reprezentacji studentów;
- wykorzystywanie opinii studentów wyrażanych w ankietach i za pośrednictwem Rzecznika Praw Studenta, dopracowanie pytań otwartych w ankiecie np. poprzez ich uszczegółowienie, przy pozostawieniu miejsca na dodatkowe uwagi i komentarze studenta.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Mocne strony

1. Ranga naukowa pierwszoetatowej kadry dydaktycznej.

Niewątpliwie atutem uczelni jest dorobek i doświadczenie profesorów zatrudnionych w uczelni na

pierwszym etapie, w tym dwóch członków rzeczywistych PAN, jednak analiza dorobku naukowego pozostałych pracowników naukowo-dydaktycznych sygnalizuje ryzyko spadku potencjału naukowego kadry.

2. Sprawdzona oferta studiów I i II stopnia, weryfikowana przez wewnętrzny system jakości kształcenia.
Oferta studiów należy do atrakcyjnych rynkowo, jednak jak wykazuje analiza, nie jest w pełni weryfikowana przez wewnętrzny system kształcenia.
3. Wysoki poziom drożności absolwentów na studia III stopnia w uczelniach zewnętrznych.
Walor nie został wykazany ani w raporcie samooceny, ani podczas wizyty ZO PKA.
4. Jakość komunikacji ze studentem w kontakcie bezpośrednim i poprzez media elektroniczne.
Pokrywa się z oceną ZO PKA.
5. Mała liczebność grup zajęciowych, relatywnie niski koszt opłat za naukę i wysoki standard infrastruktury.
Pokrywa się z oceną ZO PKA

Słabe strony

1. Brak wspólnych projektów naukowych.
Pokrywa się z oceną ZO PKA.
2. Brak interesariuszy zewnętrznych w Radzie Programowej.
Pokrywa się z oceną ZO PKA.
3. Wysoki poziom odsiewu studentów po pierwszym roku, wynikający z wysokich wymagań merytorycznych uczelni.
Mimo, że ZO PKA wysoko ocenił system rekrutacji na uczelnię, powyższa obserwacja dokonana przez szkołę świadczy o jego nieskutecznym wdrażaniu i zakwalifikowaniu do studiów osób o niewystarczających kompetencjach.
4. Wysokie koszty infrastruktury umieszczonej w centrum Poznania.
Pokrywa się z oceną ZO PKA.

Szanse

1. Wzrost świadomości konieczności uczenia się przez całe życie.
Szansa w ocenie ZO PKA nieco przeszacowana.
2. Wzrost świadomości znaczenia wykształcenia humanistycznego, a filologicznego w szczególności, na dynamicznym rynku pracy.
Szansa w ocenie ZO PKA tylko w zakresie niektórych filologii.
3. Rozwój potencjału gospodarczego regionu wymagający znajomości języków obcych.
J.w.
4. Potencjał rozwoju kierunków kształcenia w oparciu o programy operacyjne II perspektywy w kontekście zdobytego wcześniej doświadczenia w realizacji projektów.
Szansa w opinii ZO PKA słabo sprecyzowana, niezrozumiała.
5. Wzrost zainteresowania studiowaniem filologii orientalnych.
Pokrywa się z oceną ZO PKA.

W kontekście mocnych stron i kształcenia na profilu ogólnoakademickim, charakterystyczne jest, że uczelnia nie wskazuje jako szansy wzrostu potencjału naukowego kadry.

Zagrożenia

1. Konsekwencje niżu demograficznego.
Pokrywa się z oceną ZO PKA.
2. Niewielka liczba miejsc pracy dla absolwentów z przygotowaniem nauczycielskim.
Pokrywa się z oceną ZO PKA.
3. Wzrost samoświadomości otoczenia w zakresie kompetencji językowych w związku z medialnym upowszechnianiem kultury języka angielskiego i programami szkolenia lat 2007-2008.
Ta cecha może być zarówno zagrożeniem, jak i atutem w kontekście doskonalenia umiejętności językowych.
4. Częste zmiany prawne w sektorze szkolnictwa wyższego.

Pokrywa się z oceną ZO PKA.

5. Spadek zainteresowania studiowaniem filologii romańskiej i germańskiej.

Pokrywa się z oceną ZO PKA.

Istotną wadą w formułowaniu zagrożeń, jest zwrócenie się wyłącznie w kierunku sytuacji zewnętrznej, niezależnej od uczelni i brak refleksji w odniesieniu do funkcjonowania WSJO, co może być dla szkoły największym zagrożeniem.

Dobre praktyki

1. Funkcjonowanie na uczelni Rzecznika Praw Studenta, do którego zadań należy zapewnienie studentom poczucia bezpieczeństwa związanego z procesem dydaktycznym i pomocy we wszelkich zgłaszanych sprawach oraz skuteczne informowanie o sposobach radzenia sobie z problemami życia akademickiego. Instytucja ta została wysoko oceniona przez studentów, którzy zgłaszają się do niego z pytaniami i wnioskami dotyczącymi procesu kształcenia.
2. Rozwinięty system tutoringu koncentrujący się na dwóch grupach studentów: wybitnie uzdolnionych i studentach, uzyskujących wyniki poniżej przeciętnej. System również pozytywnie oceniony przez studentów.